

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

- ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ
- ΤΟ ΔΙΚΑΙΟ ΤΗΣ ΕΟΚ
- ΤΟ ΑΡΘΡΟ 86
- Ο ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 4064/89

ΣΙΔΕΡΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

ΠΤΥΧΙΟ Γ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ & ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ:

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΡΙΘΜΟΣ
ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

1322

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΣΕΛ. 3
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (27/1/1914)	5
Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ	9
ΑΘΕΜΙΤΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	10
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ	14
ΔΕΣΠΟΖΟΥΣΑ ΘΕΣΗ	15
ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (10/7/1979)	16
ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΠΡΑΞΗΣ ΠΡΟΣΧΩΡΗΣΗΣ	17
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ (ΕΟΚ)	19
Η ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΕΟΚ	22
Η ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ	24
ΑΡΘΡΟ 85	26
" 86	27
" 87	28
" 88	29
" 89	29
" 90	30
" 91	30
" 92	31
" 93	32
" 94	34
ΤΟ ΑΡΘΡΟ 86	35
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ (BL)	39
I/	45
II/	46
III/	48

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

~~III~~

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΘΝΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

ΒΕΛΓΙΟ	ΣΕΛ. 49
ΓΑΛΛΙΑ	50
ΟΛΛΑΝΔΙΑ	51
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	52
ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ	
ΠΑΝΩ ΣΤΟΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ	53
ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ	53
ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ	
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	54
ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΚΕ	55
ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΝ	59
Ο ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 4064/89	64
	70

"ΕΙΣΑΓΩΓΗ"

Σε αυτή την εργασία το θέμα που θα μας απασχολήσει έχει να κάνει με τον ανταγωνισμό. Ο ανταγωνισμός αποτελεί κεφάλαιο του εμπορικού δικαίου. Έτσι θα ανατρέξω στις πηγές του Ελληνικού δικαίου πρώτα για να ανακαλύψω τους νόμους που διέπουν τον ανταγωνισμό στην Ελλάδα και να τους καταγράψω έπειτα θα ασχοληθώ με την ένταξη της χώρας μας στις Ευρωπαϊκές Οικονομικές Κοινότητες καθώς το νέο, για, εμάς, νομικό καθεστώς των Κοινοτήτων θα είναι από εδώ και στο εξής η κυρίαρχη πηγή δικαίου και για την χώρα μας.

Εκείνο που θα πρέπει να καταγραφεί είναι οι σχέσεις ισχύως που έχει και θα έχει η Ελληνική νομοθεσία σε σχέση με εκείνη της Ε.Ο.Κ. και των άλλων Κοινοτήτων. Θα αναφερθώ όχι όμως εκτενώς στην ιδρυτική συθήκη της Κοινότητας και στην συθήκη ένταξης της Ελλάδος σε αυτήν.

Σημαντικό μέρος της εργασίας θα είναι η νομοθεσία της Κοινότητας ή ακόμα καλύτερα των Κοινοτήτων σε σχέση με τον ανταγωνισμό. Επίσης θα παρατεθούν παραδείγματα από υποθέσεις των Κοινοτήτων και αποφάσεις του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

Ειδικότερα, το μεγαλύτερο μέρος των παραδειγμάτων και αποφάσεων θα αφορά την κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης επιχείρησης στην αγορά. Η κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης απο επιχείρηση και η νομοθεσία που αφορά την περίπτωση αυτή θα αναφερθεί ως επί το πλείστον στο τέταρτο κεφάλαιο της εργασίας αυτής. Επίσης πάνω στο θέμα του άρθρου 86 θα καταγραφούν παραδείγματα από εκδικάσεις εθνικών δικαστηρίων.

Το πέμπτο και τελευταίο κεφάλαιο της εργασίας που παρατίθεται σε παράρτημα θα ασχοληθεί με τον κανονισμό 4064/89 που εξέδωσε το Συμβούλιο μετά από πρόταση της Επιτροπής και ο οποίος

συνδέεται άμεσα με το άρθρο 86 της Συνθήκης της ΕΟΚ. Στο κέφα-
λαιο αυτό καταγράφονται η Έκθεση του Κοινοβουλίου για τον αντα-
γωνισμό, η γνώμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο (Γ)

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ.

Η Ελληνική νομοθεσία για τον ανταγωνισμό θεσπίστηκε το 1914 νόμος 146 "περί αθέμιτου ανταγωνισμού" υπό τον Κωνσταντίνο Βασιλέα των Ελλήνων, ψηφίστηκε ομόφωνα από την Βουλή των Ελλήνων. Η σχετική Εφημερίδα της Κυβερνήσεως περιλαμβάνεται στην εργασία. Μεταγενέστεροι νόμοι που αφορούν τον ανταγωνισμό είναι ο 5291/1931 "περί συγχωνεύσεως ανωνύμων εταιριών", όπως και κυρίως ο νόμος 703/1977 "περί ελέγχου μονοπωλεών και ολιγοπωλεών και προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού."

Η Ελληνική νομοθεσία γενικά αλλά και ειδικότερα σε σχέση με τον ανταγωνισμό και παρόλο που η Ελληνική οικονομία λειτουργεί με κανόνες Ελεύθερου Ανταγωνισμού χαρακτηρίζεται από τον έντονο κρατικό παρεμβατισμό. Οι εκάστοτε νομοθέτες προσπάθησαν να προστατεύσουν τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις από τον ανταγωνισμό των μεγαλύτερων αλλά και κύρια να προστατεύσουν τις Ελληνικές επιχειρήσεις από τον διεθνή ανταγωνισμό. Η καθυστερημένη Βιομηχανική ανάπτυξη της χώρας και η αδυναμία ανταγωνιστικότητας εξανάγκασαν τους νομοθέτες σε αυτή την προστατευτικότητα. Αυτό, για τις Ελληνικές επιχειρήσεις, εκτός των θετικών είχε και αρνητικά αποτελέσματα που πολύ περισσότερο έγιναν αισθητά με την ένταξη της χώρας μας στις Κοινότητες. Η συνεχής εξομάλωση των αγορών και η εναρμόνιση της Ελληνικής νομοθεσίας με αυτή της Ε.Ο.Κ. (η οποία χαρακτηρίζεται από την προσπάθεια να αφεθούν οι επιχειρήσεις σε συνθήκες τέλειου ανταγωνισμού) θα αποφέρει εκ νέου αρνητικά αποτελέσματα για τις Ελληνικές μονάδες.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Ένα από τα πρωτογενή χαρακτηριστικά της ελεύθερης οικονομίας είναι και ο ελεύθερος ανταγωνισμός. Βέβαια, ακόμα και εδώ η έννοια ελεύθερος υπόκειται σε περιορισμούς οι οποίοι καλούνται να αποβάλλουν από τον ανταγωνισμό τα αθέμιτα μέσα. Δεν πρέπει δηλαδή τα μέσα προσέλκυσης της πελατείας να μην είναι αντίθετα με τα χρηστά ήθη και την καλή πίστη.

I. ΑΘΕΜΙΤΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Οι περιπτώσεις που συνιστούν αθέμιτο ανταγωνισμό, καθώς και οι σχετικές κυρώσεις καθορίζονται από τον νόμο I46/I9I4.

Ο νόμος αυτός στο πρώτο του άρθρο καθορίζει μία "γενική ρήτρα" σύμφωνα με την οποία απαγορεύεται στις εμπορικές, βιομηχανικές ή γεωργικές συναλλαγές κάθε πράξη που γίνεται με σκοπό τον ανταγωνισμό και είναι αντίθετη στα χρηστά ήθη.

Από την διατύπωση της γενικής αυτής ρήτρας, συνάγεται ότι αποκλείεται η εφαρμογή της στις συναλλαγές που διεξάγονται, έστω κι αθέμιτα, σε κύκλους άλλους από τους εμπορικούς, βιομηχανικούς ή γεωργικούς κ.λ.π. Όπως επίσης και ότι η εφαρμογή της αποκλείεται εξ ίσου σε κάθε πράξη ή παράλειψη του εμπόρου, βιομηχάνου ή γεωργού που είναι άσχετη με τις παραπάνω συναλλαγές.

Στην συνέχεια ο νόμος I46/I9I4 καθορίζει τις ειδικές περιπτώσεις αθέμιτου ανταγωνισμού τις οποίες θα αναφέρω ονομαστικά:

1. Ανακριβείς και παραπλανητικές δηλώσεις.

2. Αναγγελία εκποίησης εμπορευμάτων που οφείλεται σε διάλυση του καταστήματος ή διάλυση ορισμένου κλάδου του.

3. Αναγγελία εκποίησης εμπορευμάτων από πτώχευση που όμως δεν ανήκουν πια σε αυτή.

4. Αναγγελία εκποίησης με τιμές εκπτώσεων λόγω παρόδου της εποχής κατά παράβαση νόμου.

5. Παράβαση των περιορισμών της λιανικής πώλησης ορισμένων εμπορευμάτων.

6. Συκοφαντική δυσφήμιση ανταγωνιστή.

7. Απλή δυσφήμιση ανταγωνιστή.

8. Προδοσία ή κατασκοπεία απαρρήτου.

9. Κατάχρηση ή σφερτερισμός απαρρήτου.

10. Πρόκληση σύγχυσης στις συναλλαγές.

11. Πωλήσεις εμπορευμάτων κατά το σύστημα της χιανόσφαιρας

12. Συγκριτική διαφήμιση.

(II) ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

A. Η συγκέντρωση των επιχειρήσεων.

Ενα ιδιαίτερο φαινόμενο της σύγχρονης εποχής, όσον αφορά την διεξαγωγή και σύναψη της επιχειρηματικής δραστηριότητας, είναι η συγκέντρωση των επιχειρήσεων.

Το φαινόμενο αυτό, κατά βάση οικονομικό, έχει εν τούτοις ποικίλες νομικές προεκτάσεις, μια και τόσο η πραγματοποίησή του, όσο και οι συνέπειές του, επιβάλλουν ειδική νομική ρύθμιση.

α. Έννοια της συγκέντρωσης

Πρόκειται για τις ιδιαίτερες συμφωνίες που γίνονται ανάμεσα στις επιχειρήσεις με συνήθη στόχο την περιστολή του ανταγωνισμού και ταυτόχρονα την ισχυροποίηση της θέσης τους.

Καθώς πολλές από τες μορφές συγκέντρωσης έχουν θετικά αποτελέσματα, μείωση εξόδων παραγωγής, βελτίωση τεχνικών μεθόδων κ. α., αντιμετωπίζονται επίσης θετικά και ευθαρύνονται από τον νομοθέτη με παροχές κινήτρων π.χ. ν. 529I/193I "περί συγχωνεύσεως ανωνύμων εταιριών".

Άλλες όμως μορφές είναι αρνητικές καθώς οδηγούν κυρίως μέσω σχηματισμών μονοπωλείων και ολιγοπωλείων στην εκμετάλευση των υπολοίπων επιχειρήσεων αλλά και των καταναλωτών. Εδώ ο νομοθέτης προσπαθεί να επέμβει ώστε να αποκλείσει η έστω να περιορίσει τα αρνητικά αποτελέσματα. π.χ. ν. 703/1977 "περί ελέγχου μονοπωλείων και ολιγοπωλείων και προστασίας του ελεύθερου ανταγωνισμού".

β. Ιδιαίτερες μορφές συγκέντρωσης

Η συγκέντρωση των επιχειρήσεων μπορεί να έχει την μορφή της οριζόντιας ή παράλληλης συγκέντρωσης, της ολοκλήρωσης αλλά και της συνεργασίας συναιτερικής μορφής.

- Στην ολοκλήρωση οι επιχειρήσεις ανήκουν σε διαδοχικά στάδια της παραγωγικής διαδικασίας και κυκλοφορίας αγαθών και υπηρεσιών.

- Στην περίπτωση της οριζόντιας ή παράλληλης συγκέντρωσης ομοειδείς επιχειρήσεις συνασπίζονται με σκοπό την παραγωγή μεγάλων ποσοτήτων ομοειδών προϊόντων.

- Οι συνεργασίες είναι απλές συμφωνίες που έχουν ως σκοπό τον αποκλεισμό του ανταγωνισμού.

Ειδικότερα αυτές οι συγκεντρώσεις μπορούν να εμφανιστούν κυρίως ως:

ΤΡΑΣΤΣ Συνενώσεις δηλαδή δύο ή περισσότερων επιχειρήσεων, ομοειδών ή συγγενών, σε μια και μόνη εταιρική με σκοπό την μονοπώληση της αγοράς των προϊόντων.

ΜΗΤΡΙΚΕΣ Η ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ Εδώ οι μητρικές εταιρίες ασκούν έλεγχο στις θυγατρικές σε τέτοιο βαθμό ώστε αυτές παρόλο που διατηρούν την νομική τους αυτοτέλεια εξαρτώνται οικονομικά και διοικητικά από τους πρώτες.

ΚΑΡΤΕΛ Συνενώσεις επιχειρήσεων που διατηρούν την αυτοτέλεια τους. Δεσμέυονται όμως, κάθε φορά που υπάρχει κίνδυνος ανταγωνισμού μεταξύ τους.

ΚΟΝΤΣΕΡΝ Ενώσεις νομικά ανεξάρτητων επιχειρήσεων που όμως έχουν εννοιαία ηγεσία, συνήθως από μία δεσπόζουσα επιχείρηση που ασκεί επιρροή έμμεσα ή άμεσα.

ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ Οι εταιρίες αυτές έχουν ως σκοπό την απόκτηση ελέγχου σε άλλες εταιρίες, με την διατήρηση μεγάλου αριθμού μετοχών των επιχειρήσεων αυτών.

Οι παραπάνω μορφές συγκεντρώσεων, από άποψη νομική ανήκουν σε κάποια από τις παρακάτω κατηγορίες:

1. **ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ** αποτελούν οι ενώσεις δύο ή περισσότερων, συνήθως μεγάλων, επιχειρήσεων σε μία. Η ένωση αυτή επιτυγχάνεται με δύο τρόπους:

Ια. είτε με την σύσταση νέας εταιρίας

Ιβ. είτε με την απορρόφηση μιας ή περισσότερων εταιριών από μία άλλη.

2. **ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ** είναι οι τοποθετήσεις των διαθεσίμων μιας εταιρίας σε μετοχές άλλης-άλλων εταιριών ώστε τελικά να αποκτηθεί ο έλεγχος των εταιριών αυτών.

3. **ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ ΠΟΥ** είναι και απλούστερες από άποψη διαδικασίας πλην όμως απαγορεύονται από τον νόμο όταν έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρακώλυση, τον περιορισμό, ή την υθέυση του ανταγωνισμού.

II. ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

B. Έλεγχος μονοπωλείων και ολιγοπωλείων.

Στο δικό μας δίκαιο το θέμα ρυθμίζεται κυρίως από τον ν. 703/1977 όπως αναφέρθηκε και προηγούμενα.

α. Απαγορευμένες συμπράξεις

Απαγορεύεται κάθε συμφωνία μεταξύ των επιχειρήσεων, κάθε απόφαση ενώσεων επιχειρήσεων και κάθε είδους εναρμονισμένη πρακτική επιχειρήσεων, που έχει ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα την παρακώλυση, τον περιορισμό ή την νόθευση του ανταγωνισμού ιδιαίτερα όταν πρόκειται για:

- τον άμεσο ή έμμεσο καθορισμό των τιμών αγοράς, πώλησης ή των όρων συναλλαγής
- τον περιορισμό ή τον έλεγχο της παραγωγής, της διάθεσης, της τεχνολογικής ανάπτυξης ή των επενδύσεων
- την κατανομή των αγορών ή των πηγών εφοδιασμού
- την εφαρμογή στο εμπόριο, άνισων όρων για ισοδύναμες παροχές, με τρόπο που να δυσχεραίνει την λειτουργεία του ανταγωνισμού
- την εξάρτηση σύναψης συμβάσεως από την αποδοχή πρόσθετων παροχών από τους αντισυμβαλλόμενους, οι οποίες είτε από την φύση τους, είτε σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες δεν συνδέονται με το αντικείμενο των συμβάσεων αυτών.

Οι παραπάνω συμφωνίες και αποφάσεις είναι απολύτως άκυρες, εκτός κι αν προβλέπεται κάτι διαφορετικό από τον νόμο. Είναι δυνατόν να ισχυρές στο σύνολο τους ή εν μέρει, με απόφαση της επιτροπής προστασίας ανταγωνισμού εφόσον και εάν πλήρουν αθροιστικά τις παρακάτω προϋποθέσεις:

- συμβάλλουν, με εύλογη συμμετοχή των καταναλωτών στην ωφέλεια που προκύπτει, στην βελτίωση της παραγωγής ή της δια-

-νομής των προϊόντων ή στην προώθηση της τεχνικής και οικονομικής προόδου.

- δεν επιβάλλουν στις ορισμένες επιχειρήσεις περιορισμούς πέρα από τους απαραίτητους για την πραγματοποίηση των παραπάνω σκοπών και τέλος,

- δεν παρέχουν στις επιχειρήσεις αυτές την δυνατότητα κατάργησης του ανταγωνισμού σε σημαντικό τμήμα της ορισμένης αγοράς.

β. Καταχρηστική εκμετάλλευση δεσπόζουσας θέσης.

Εάν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις έχουν δεσπόζουσα θέση στο σύνολο ή μέρος της αγοράς της χώρας, απαγορεύεται να την εκμεταλλευτούν κατά τρόπο καταχρηστικό. Η καταχρηστική εκμετάλλευση μπορεί να συνίσταται ιδιαίτερα:

- στον άμεσο ή έμμεσο εξαναγκασμό για τον καθορισμό είτε των τιμών αγοράς ή πωλήσεως είτε άλλων όρων συναλλαγής, που όμως δεν είναι εύλογοι

- στον περιορισμό της παραγωγής της, καταναλώσεως ή της τεχνολογικής ανάπτυξης με ζημιά των καταναλωτών.

Επίθυμη
Συνθήκη
Ε.Ε.Κ.Κ.
Σελ. 114

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ

ΙΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΕΝ Δ
ΤΗ 27 ΙΟ

ΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
170

Περί συντάσεως νόμου εις την Ενωσιακήν Κοινότητα και της αλληλεγγύης μεταξύ προνομιούστων της Ελλάδος εις την Ενωσιακήν Κοινότητα Ανθρακός και Χάλυβος.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Προσέλαβε διαβάζων μετά της Βουλής, ίπαραξίσεσιν:

Άρθρον 1.

Κυροῦνται καὶ ἔχουν τὴν κατὰ τὸ ὄρθρον 28 τοῦ Συντάγματος ἐσχὴν Νόμος:

α) Ἡ ἐν Ἀθήναις ὑπογεγραμμένη τὴν 28ην Μαΐου 1979 συνθήκη μεταξύ τῆς Ἑλλάδος ἀπ' ἑνὸς καὶ τοῦ Βασιλείου τοῦ Βελγίου, τῆς Οὐκρανικῆς Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας, τῆς Γαλλικῆς Δημοκρατίας, τῆς Ἰταλικῆς Δημοκρατίας, τοῦ Μεγάλου Δουκάτου τοῦ Λουξεμβούργου, τοῦ Βασιλείου τῶν Κάτω Χωρῶν, τοῦ Βασιλείου τῆς Δανίας, τῆς Ἰρλανδίας, τοῦ Ἡνωμένου Βασιλείου τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ τῆς Βορείου Ἰρλανδίας ἀπ' ἑτέρου, περὶ προσχωρήσεως τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰς ἐν Ρώμῃ, ὑπογεγραμμένης τὴν 25ην Μαρτίου 1957 συνθήκας περὶ ίδρύσεως τῆς Εὐρωπαϊκῆς Οἰκονομικῆς Κοινότητος (ΕΟΚ) καὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος Ἀτομικῆς Ἐνεργείας (ΕΚΑΕ), ὡς καὶ εἶναι ἔχουν τροποποιηθῆ, κατὰ τῶν προτεινόμενων εἰς αὐτὰς πράξεων, παραρτημάτων, πρωτοκόλλων καὶ ἐπιλόγων.

β) Ἡ ἐν Ἀθήναις ὑπογεγραμμένη τὴν 24 Μαΐου 1979 ἰσχύσεως τοῦ Συμβουλίου τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων, τῆς ἀπὸ 12 Ἰουνίου 1975 εἰσθέσεως τῆς Ἑλλάδος περὶ προσχωρήσεώς της εἰς τὴν ἐν Παρισίῳ ὑπογεγραμμένην τὴν 18ην Ἀπριλίου 1951 συνθήκην περὶ ίδρύσεως τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος Ἀνθρακός καὶ Χάλυβος (ΕΚΑΧ) κατὰ τῶν προτεινόμενων εἰς αὐτὴν πράξεων, παραρτημάτων, πρωτοκόλλων καὶ ἐπιλόγων.

Άρθρον 2.

Διὰ Προεδρικῶν Διαταγμάτων, ἐκδιδόμενων μετὰ πρότασιν τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν, μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1981, δύναται νὰ ρυθμίζωνται τὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀπὸ τῶν ἠρτημένων τῶν περὶ τῶν ἀρθρῶν 1 Εὐρωπαϊκῶν Κοινοτήτων, ἐκδοθεισῶν, τῶν ὡς καὶ τῶν ἀπὸ τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἀρθρον προσχωρήσεως τῆς Ἑλλάδος εἰς τὰς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος ἐκδοθησάμενων πράξεων, καθὼς καὶ ἡ ἐφαρμογὴ εἰς αὐτὰς τῆς κεντρικῆς νομοθεσίας, ἐκτελεστικῶς

πρὸς εἰς γενικὰς ἀρχὰς καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ Κοινοτικοῦ Διατάγματος. Δι' ὁμοίων διαταγμάτων δύναται νὰ ρυθμίζωνται τὰ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν μεταβατικῶν διατάξεων τῆς πράξεως προσχωρήσεως ἀναγκαζία θέματα.

Άρθρον 3.

Ἡ Κυβέρνησις, μετὰ τοῦ πλείστου ἐκδόσης ἱσχύος συνόδου τῆς Βουλῆς, ἀπεδέλλεται εἰς αὐτὴν ἐκθέσιν περὶ τῆς ἐξολίθσεως τῶν κοινοτικῶν ὑποθέσεων.

Άρθρον 4.

Τὰ κείμενα τῶν ἐν ἀρθρῶ 1 ἐδάφ. α τοῦ παρόντος κυροῦμένων πράξεων, κατὰ τῶν προτεινόμενων εἰς αὐτὰς παραρτημάτων, πρωτοκόλλων καὶ ἐπιλόγων τυπωθῶσιν ἐν τῇ ἑλληνικῇ, γαλλικῇ, γερμανικῇ, δανικῇ, ἑλληνικῇ, ἰρλανδικῇ, ἰταλικῇ καὶ ὀλλανδικῇ γλώσσῃ ἔχουν τὴν αὐτὴν ἐσχὴν καὶ δημοσιεύονται κατωτέρω. Διὰ τὴν συμπλήρωσιν περὶ τῆς τῶν ἀρθρῶν 1 ἐδ. β τοῦ παρόντος (συνθήκη ΕΚΑΧ), κεντρικῶν κειμένων εἶναι τὸ τυπωθῶσιν εἰς τὴν Γαλλικὴν γλώσσῃ.

Άρθρον 5.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεῖται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ὁ παρῶν νόμος φηρισθεῖς ὑπὸ τῆς Βουλῆς καὶ παρ' Ἡμῶν τήμερον κυροῦσθαι, δημοσιευθῆτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκτελεσθῆτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἰουλίου 1979
Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Δ. ΤΣΑΤΣΟΣ
Ο ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ
ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΡΑΛΛΗΣ**
ΑΝΕΥ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ **ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΝΤΟΓΕΩΡΓΗΣ**
ΕΠΙ ΣΧΕΙΣΗΝ ΜΕΤΑ ΤΩΝ Ε.Κ.

Ἐδωκεν ἰδίῃ καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ Κράτους σφραγίς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Ἰουλίου 1979
Ο ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ

17

ΠΡΑΞΗ

περί των όρων προσχωρήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας
και των προσαρμογών των συνθηκών

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

ΟΙ ΑΡΧΕΣ

Άρθρο 1

Κατά την έννοια της παρούσης πράξεως :

- ως « αρχικές συνθήκες » νοούνται η συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακος και Χάλυβος, η συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας και η συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ένεργείας, όπως συνεπληρώθησαν ή ετροποποιήθησαν από συνθήκες ή άλλες πράξεις που άρχισαν να ισχύουν πριν από την προσχώρηση της Ελληνικής Δημοκρατίας ως « συνθήκη ΕΚΑΧ », « συνθήκη ΕΟΚ », « συνθήκη ΕΚΑΕ » νοούνται οι αντίστοιχες αρχικές συνθήκες όπως συνεπληρώθησαν ή ετροποποιήθησαν.
- ως « παρόντα Κράτη μέλη » νοούνται το Βασίλειο του Βελγίου, το Βασίλειο της Δανίας, η Όμοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας, η Γαλλική Δημοκρατία, η Ίρλανδία, η Ιταλική Δημοκρατία, το Μέγα Δουκάτο του Λουξεμβούργου, το Βασίλειο των Κάτω Χωρών και το Ηνωμένο Βασίλειο της Μεγάλης Βρετανίας και Βορείου Ίρλανδίας.

Άρθρο 2

Από της προσχωρήσεως, οι διατάξεις των αρχικών συνθηκών και οι πράξεις των οργάνων των Κοινοτήτων δεσμεύουν την Ελληνική Δημοκρατία και εφαρμόζονται στο Κράτος αυτό υπό τους όρους που προβλέπονται στις συνθήκες αυτές και στην παρούσα πράξη.

Άρθρο 3

1. Η Ελληνική Δημοκρατία προσχωρεί με την παρούσα πράξη στις αποφάσεις και συμφωνίες στις οποίες κατέληξαν οι αντιπρόσωποι των κυβερνήσεων των Κρατών μελών συνεργόμενοι στο πλαίσιο του Συμβουλίου. Αναλαμβάνει την υποχρέωση να προσχωρήσει από της προσχωρήσεως σε όλες τις άλλες συμ-

φωνίες που συνήψαν τα παρόντα Κράτη μέλη, οι οποίες αφορούν τη λειτουργία των Κοινοτήτων ή συνδέονται με την δραστηριότητά τους.

2. Η Ελληνική Δημοκρατία αναλαμβάνει την υποχρέωση να προσχωρήσει στις συμβάσεις που προβλέπονται από το άρθρο 220 της συνθήκης ΕΟΚ, καθώς και στα πρωτόκολλα περί της έρμηνείας των συμβάσεων αυτών από το Δικαστήριο, που υπεγράφησαν από τα Κράτη μέλη της Κοινότητας στην αρχική ή την παρούσα της σύνθεση και να αρχίσει για το σκοπό αυτό διαπραγματεύσεις με τα παρόντα Κράτη μέλη για να επιφέρουν στα κείμενα αυτά τις αναγκαίες προσαρμογές.

3. Η Ελληνική Δημοκρατία εύρισκεται στην ίδια θέση με τα παρόντα Κράτη μέλη όσον αφορά τις δηλώσεις, ψηφίσματα ή άλλες θέσεις του Συμβουλίου, καθώς και σχετικά με εκείνες που αφορούν τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες και ελήφθησαν με κοινή συμφωνία από τα Κράτη μέλη κατά συνέπεια θα σέβεται τις άρχες και κατευθύνσεις που απορρέουν από αυτές και θα λαμβάνει τα μέτρα που ενδέχεται να καταστούν αναγκαία για να εξασφαλισθεί η εφαρμογή τους.

Άρθρο 4

1. Οι συμφωνίες ή συμβάσεις που συνήψθησαν μεταξύ μιας των Κοινοτήτων αφ' ενός και ενός ή περισσοτέρων τρίτων Κρατών, ενός διεθνούς οργανισμού ή ενός υπηκόου τρίτου Κράτους αφ' ετέρου, δεσμεύουν την Ελληνική Δημοκρατία υπό τους όρους που προβλέπονται στις αρχικές συνθήκες και την παρούσα πράξη.

2. Η Ελληνική Δημοκρατία αναλαμβάνει την υποχρέωση να προσχωρήσει, υπό τους όρους που προβλέπονται στην παρούσα πράξη, στις συμφωνίες ή συμβάσεις που συνήψαν τα παρόντα Κράτη μέλη από κοινού με μία από τις Κοινότητες, καθώς και στις συμφωνίες που συνήψαν τα παρόντα Κράτη μέλη και

οι οποίες συνδέονται με τις ανωτέρω συμφωνίες ή συμβάσεις. Η Κοινότητα και τα παρόντα Κράτη μέλη παρέχουν για τον σκοπό αυτό την συνδρομή τους στην Έλληνική Δημοκρατία.

3. Με την παρούσα πράξη και υπό τους όρους που προβλέπονται σ' αυτή, η Έλληνική Δημοκρατία προσχωρεί στις εσωτερικές συμφωνίες που συνήψαν τα παρόντα Κράτη μέλη για την εφαρμογή των συμφωνιών ή συμβάσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 2.

4. Η Έλληνική Δημοκρατία λαμβάνει τα κατάλληλα μέτρα για να προσαρμόσει, εφ' όσον είναι ανάγκη, τη θέση της έναντι των διεθνών οργανισμών και των διεθνών συμφωνιών, των οποίων άλλα Κράτη μέλη ή μία από τις Κοινότητες είναι επίσης μέλη, προς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που προκύπτουν από την προσχώρησή της στις Κοινότητες.

Άρθρο 5

Το άρθρο 234 της συνθήκης ΕΟΚ και τα άρθρα 105 και 106 της συνθήκης ΕΚΑΕ εφαρμόζονται, για την Έλληνική Δημοκρατία, στις συμφωνίες ή συμβάσεις οι οποίες συνήφθησαν πρό της προσχωρήσεώς της.

Άρθρο 6

Οι διατάξεις της παρούσης πράξεως δέν δύνανται να ανασταλούν, τροποποιηθούν ή καταργηθούν παρά μόνο σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται από τις αρχικές συνθήκες και οι οποίες καθιστούν δυνατή την

ανάθεώρηση των συνθηκών αυτών, εκτός αν η παρούσα πράξη ορίζει άλλως.

Άρθρο 7

Οι πράξεις που εξεδόθησαν από όργανα των Κοινοτήτων, στις οποίες αναφέρονται οι μεταβατικές διατάξεις που θεσπίζονται στην παρούσα πράξη, διατηρούν την νομική τους φύση· ειδικότερα, εξακολουθούν να εφαρμόζονται οι διαδικασίες τροποποίησης των πράξεων αυτών.

Άρθρο 8

Οι διατάξεις της παρούσης πράξεως που έχουν ως αντικείμενο ή αποτέλεσμα την κατάργηση ή τροποποίηση, κατά τρόπο μη μεταβατικό, πράξεων που εξεδόθησαν από όργανα των Κοινοτήτων, αποκτούν την ίδια νομική φύση με τις καταργούμενες ή τροποποιούμενες διατάξεις και υπόκεινται στους ίδιους με αυτές κανόνες.

Άρθρο 9

1. Η εφαρμογή των αρχικών συνθηκών και των πράξεων που εξεδόθησαν από τα όργανα υπόκειται, μεταβατικώς, στις διατάξεις παρεκκλίσεως που προβλέπονται στην παρούσα πράξη.

2. Με την επιφύλαξη των ειδικών διατάξεων της παρούσης πράξεως που προβλέπουν διαφορετικές ημερομηνίες, ή βραχύτερες ή μακρότερες προθεσμίες, ή εφαρμογή των μεταβατικών μέτρων λήγει στο τέλος του έτους 1985.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

ΟΙ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΤΩΝ ΣΥΝΘΗΚΩΝ

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι

Η Συνέλευση

Άρθρο 10

Τό άρθρο 2 της πράξεως περί της εκλογής των αντιπροσώπων στην Συνέλευση με άμεση και καθολική ψηφοφορία, ή όποια είναι προσηρτημένη στην απόφαση 76/787/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ, αντικαθίσταται ως εξής :

«Ο αριθμός των εκλεγόμενων σε κάθε Κράτος μέλος αντιπροσώπων καθορίζεται ως εξής :

Βέλγιο	24
Δανία	16
Γερμανία	81
Έλλας	24
Γαλλία	81
Ίρλανδία	15
Ίταλία	81
Λουξεμβούργο	6
Κάτω Χώρες	25
Ηνωμένο Βασίλειο	81.»

ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα ιδρύθηκε το 1957 από τη Γαλλία, την Ιταλία, τη Γερμανία, το Βέλγιο, το Λουξεμβούργο και τις Κάτω Χώρες, με σκοπό την δημιουργία μιας ένωσης Ευρωπαϊκών κρατών που συνδέονται με κοινούς οικονομικούς στόχους. Το 1973 προσχώρησαν η Δανία, η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο, ενώ το 1981 έγινε μέλος και η Ελλάδα. Με την είσοδο της Ισπανίας και της Πορτογαλίας το 1986 ο συνολικός αριθμός των μελών έφτασε σε 12.

Με τη δημιουργία μιας ενιαίας "κοινής αγοράς", τα κράτη μέλη καταβάλλουν κοινές προσπάθειες για να επιτύχουν μία αρμονική επέκταση των οικονομικών τους δραστηριοτήτων, μια συνεχή οικονομική ανάπτυξη και μιά ταχύτερη άνοδο του βιοτικού επιπέδου. Με βάση τους στόχους αυτούς, οι δραστηριότητες της ΕΟΚ περιλαμβάνουν:

- (α) κατάργηση των τελωνειακών δασμών μεταξύ των κρατών μελών,
- (β) χάραξη μιας κοινής εμπορικής πολιτικής έναντι τρίτων χωρών,
- (γ) χάραξη κοινών πολιτικών σε μια σειρά από ειδικούς τομείς, όπως η γεωργία και οι μεταφορές,
- (δ) απομάκρυνση των εμποδίων στην ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, των υπηρεσιών και των κεφαλαίων—μέσα στην Κοινότητα,
- (ε) δημιουργία κοινών ταμείων για την προώθηση της κοινωνικής και περιφερειακής ανάπτυξης,
- (ζ) προσέγγιση ή, όπως συχνά αναφέρεται, "εναρμόνιση" των εθνικών νομοθεσιών,
- (η) καθιέρωση ενός συστήματος που εξασφαλίζει τον ανταγωνισμό.

Πολλά από τα σημαντικότερα εμπόδια που επηρεάζουν το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών έχουν ήδη απομακρυνθεί και το πρόγραμμα της κοινότητας για την ολοκλήρωση της ενιαίας Ευρωπαϊκής αγοράς μέχρι το 1992 αποσκοπεί στην εξάλειψη εκείνων που απομένουν. Έτσι οι επιχειρήσεις της Κοινότητας μπορούν να αποκομίσουν όλο και περισσότερα ωφέλη από την άσκηση των δραστηριοτήτων τους σε μια ενοποιημένη αγορά 320 εκατομμυρίων καταναλωτών.

Εκτός από την γενική οικονομική κοινότητα, μεταξύ των κρατών μελών υπάρχει και μια κοινή αγορά στον τομέα του άνθρακα και χάλυβα (ΕΚΑΧ, Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα), καθώς και στο πεδίο της πυρηνικής ενέργειας (Ευρατομ, Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας). Και οι τρεις Κοινότητες μαζί αναφέρονται από κοινού σαν Ευρωπαϊκή Κοινότητα (ΕΚ).

ΤΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ

Την ευθύνη για την επίτευξη των στόχων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας έχουν τέσσερα θεσμικά όργανα:

(1) Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με 518 μέλη τα οποία εκλέγονται με άμεση ψηφοφορία από τους πολίτες των κρατών μελών. ΟΙ βουλευτές του δεν είναι οργανωμένοι σε εθνικά τμήματα αλλά σε πολιτικές ομάδες σε κοινοτικό επίπεδο. Η γνώμη του Κοινοβουλίου πρέπει να ζητηθεί για τις πιο σημαντικές προτάσεις που υποβάλλει η Επιτροπή προς το Συμβούλιο και έχει εκτεταμένες εξουσίες σε θέματα προϋπολογισμού, μεταξύ των οποίων και εξουσία να απορίπτει τον κοινοτικό προϋπολογισμό στο σύνολο του. Επίσης το Κοινοβούλιο μπορεί να εξαναγκάσει την επιτροπή να παραιτηθεί ως σώμα, εγκρίνοντας πρόταση μομφής.

(2) Το Δικαστήριο το οποίο αποτελείται από 13 Δικαστές, επικουρούμενους από 6 γενικούς εισαγγελείς, εξασφαλίζει την

εφαρμογή των συνθηκών σύμφωνα με τους κανόνες δικαίου. Διαδραματίζει βασικό ρόλο στην ερμηνεία του Ευρωπαϊκού Δικαίου, συνηθως μετά από αίτηση των εθνικών δικαστηρίων. Το Δικαστήριο εκδικάζει επίσης διαφορές για Κοινοτικά θέματα μεταξύ των κρατών μελών, μεταξύ των κρατών μελών και των Κοινοτικών οργάνων ή μεταξύ των τελευταίων και φυσικών ή νομικών προσώπων.

Σε θέματα πολιτικής ανταγωνισμού, το Δικαστήριο έχει εκδώσει σημαντικές αποφάσεις οι οποίες αποτελούν πολύτιμο οδηγό για τις επιχειρήσεις όσον αφορά την κατανόηση των κανόνων ανταγωνισμού.

(3) Το Συμβούλιο αποτελείται από τους εκπροσώπους των κυβερνήσεων των 12 κρατών μελών. Παρόλο που ο κύριος εκπρόσωπος κάθε κράτους μέλους είναι ο υπουργός των Εξωτερικών του, η σύνθεση του Συμβουλίου ποικίλει ανάλογα με τα θέματα τα οποία συζητούνται.

Σύμφωνα με τις συνθήκες της ΕΟΚ και της Ευρωκομ., όλα τα μέτρα που έχουν γενική ισχύ ή ορισμένου βαθμού σημασία πρέπει να θεσπιστούν από το Συμβούλιο, το οποίο πάντως μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορεί να ενεργήσει χωρίς πρόταση εκ μέρους της Επιτροπής.

(5) Η Επιτροπή αποτελεί συλλογικό σώμα αποτελούμενο από 17 μέλη τα οποία διορίζονται με κοινή συμφωνία από τις κυβερνήσεις των κρατών μελών. Στην διάρκεια της λειτουργίας της, τα μέλη της επιτροπής πρέπει να παραμένουν ανεξάρτητα από τις κυβερνήσεις και το Συμβούλιο. Η Επιτροπή έχει ευρύ φάσμα καθηκόντων:

- (α) είναι ο θεσματοφύλακας των συνθηκών,
- (β) είναι το εκτελεστικό όργανο των Κοινοτήτων,
- (γ) είναι ο εμπνευστής της Κοινοτικής πολιτικής και ο εκπρόσωπος των συμφερόντων της Κοινότητας στο Συμ-

βούλιο.

Αλλα Κοινοτικά όργανα είναι η οικονομική και κοινωνική επιτροπή, η Ευρωπαϊκή τράπεζα επενδύσεων και το Ελεγκτικό συνέδριο.

Η ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΕΟΚ

Στην Συνθήκη της ΕΟΚ αναφέρονται τέσσερις μορφές νομικών πράξεων τις οποίες μπορούν να χρησιμοποιήσουν τα όργανα για τη θέσπιση νομοθεσίας ή την άσκηση πολιτικής από αυτούς:

- (ι) οι κανονισμοί, οι οποίοι έχουν άμεση εφαρμογή και είναι δεσμευτικοί για τα κράτη μέλη,
- (ιι) οι οδηγίες, οι οποίες απευθύνονται στα κράτη μέλη και οι οποίες καθορίζουν τους στόχους οι οποίοι πρέπει να επιτευχθούν, αλλά αφήνουν στα κράτη μέλη την ευχέρεια να επιλέξουν την κατάλληλη μορφή και μέθοδο,
- (ιιι) οι αποφάσεις, οι οποίες είναι δεσμευτικές για εκείνον στον οποίο απευθύνονται (κράτος, μέλος, φυσικό ή νομικό πρόσωπο). Στον τομέα του ανταγωνισμού, οι αποφάσεις που εκδίδει η Επιτροπή μπορεί να έχουν σοβαρές επιπτώσεις στην συμπεριφορά των επιχειρήσεων,
- (ιiv) οι συστάσεις και γνώμες οι οποίες δεν είναι υποχρεωτικές.

Πάντως, αυτές οι τέσσερις νομικές Κοινοτικές πράξεις δεν εξαντλούν τον κατάλογο Κοινοτικών πράξεων, για παράδειγμα μπορούν να εκδοθούν ανακοινώσεις, υπομνήματα, κατευθυντήριες οδηγίες και γενικά προγράμματα.

Στον τομέα του ανταγωνισμού, η Επιτροπή έχει εκδώσει πολλές ανακοινώσεις οι οποίες, αν και δεν είναι δεσμευτικές, μπορούν παρ' όλα αυτά να προσφέρουν χρήσιμες οδηγίες στις επιχειρήσεις.

Το Κοινωνικό δίκαιο αποτελεί ένα στοιχείο το οποίο πρέπει να γνωρίζουν και να λαμβάνουν υπόψη τους όλοι εκείνοι οι οποίοι ασκούν τις οικονομικές τους δραστηριότητες στην κοινή αγορά. Οι κανόνες της ΕΟΚ (ή μεταξύ των οποίων και οι κανόνες ανταγωνισμού) όχι μόνο ισχύουν, πολλές φορές άμεσα, σε όλα τα κράτη μέλη, αλλά σε ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΗΣ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΥΠΕΡ ΙΣΧΥΕΙ ΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ.

Η ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ

Η δημιουργία μιας ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς απαιτεί, μεταξύ άλλων, την εξάλειψη των οικονομικών εμποδίων, όπως οι τελωνειακοί δασμοί, οι ποσοτικοί περιορισμοί και οι άλλες επιβαρύνσεις και μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος, τα οποία υπάρχουν μεταξύ των κρατών μελών. Επομένως σε περίπτωση που η εθνική νομοθεσία παρακωλύει, για παράδειγμα, την ελεύθερη κυκλοφορία των αγαθών διαμέσου των συνόρων των κρατών μελών, ασκείται προσφυγή για παράβαση της Συνθήκης κατά των εθνικών αρχών.

Πάντως τις διαμεθοριακές εμπορικές συναλλαγές ενδέχεται να επηρεάζουν και ιδιωτικές ρυθμίσεις προκαλώντας διαιρέσεις της Ευρωπαϊκής αγοράς. Για παράδειγμα, η συμφωνία εταιριών για μη άσκηση των δραστηριοτήτων της μιας στην εθνική αγορά της άλλης. Στην περίπτωση αυτή η προσφυγή, σύμφωνα με τους κανόνες του ανταγωνισμού θα ασκηθεί κατά των ίδιων των εταιριών.

Η Συνθήκη της ΕΟΚ προβλέπει την θέσπιση ενός συστήματος που θα εξασφαλίζει τον αμόθευτο ανταγωνισμό μέσα στην κοινή αγορά. Ο στόχος της ολοκλήρωσης της αγοράς είναι τόσο σημαντικός όσο και ο παραδοσιακός ρόλος του ανταγωνισμού στις οικονομίες ελεύθερης αγοράς, για παράδειγμα εξασφαλίζοντας αποτελεσματική κατανομή των πόρων παρέχοντας κίνητρα στις επιχειρήσεις για να χρησιμοποιήσουν με τον δυνατό καλύτερο τρόπο την τεχνογνωσία τους και τις δυνατότητες τους και βοηθώντας την ανάπτυξη νέων ερευνητικών μεθόδων και προϊόντων.

Οι κανόνες ανταγωνισμού περιέχονται στα άρθρα 85 έως 94

της Συνθήκης της ΕΟΚ.

Τα άρθρα 85 και 86 αφορούν την αυτιανταγωνιστική συμπεριφορά των επιχειρήσεων που επηρεάζει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών. Είναι κανόνες τους οποίους πρέπει να γνωρίζουν οι επιχειρήσεις και με τους οποίους πρέπει να συμμορφώνονται σε όλες τις εμπορικές τους συναλλαγές.

Και τα δύο αυτά άρθρα αποσκοπούν στην προστασία και προώθηση του ανταγωνισμού με διάφορα μέσα. Το άρθρο 85 αναφέρεται σε συμφωνίες ή εναρμονισμένες πρακτικές μεταξύ δύο ή περισσότερων επιχειρήσεων, ενώ το άρθρο 86 αφορά την καταχρηστική συμπεριφορά πολύ ισχυρών μονοπωλείων ή εταιριών.

Ο ανταγωνισμός μπορεί επίσης να νοθευτεί όταν οι εθνικές κυβερνήσεις ευνοούν ορισμένες ορισμένες επιχειρήσεις, με την χορήγηση ενισχύσεων οποιασδήποτε μορφής, όπως άμεσες επιδοτήσεις ή ειδικά φορολογικά πλεονεκτήματα. Η πλευρά αυτή της πολιτικής ανταγωνισμού με την οποία ασχολούνται τα άρθρα 92 ως 94 της Συνθήκης, έχει άμεσες επιπτώσεις στις επιχειρήσεις, δεδομένου ότι σε περίπτωση που η Επιτροπή διαπιστώνει παράνομη χορήγηση ενίσχυσης από ορισμένο κράτος, λαμβάνει μέτρα κατά της εθνικής κυβέρνησης που χορήγησε την ενίσχυση και όχι κατά της εταιρίας προς την οποία χορηγήθηκε η ενίσχυση. Πάντως αυτό αφορά άμεσα και τις επιχειρήσεις, δεδομένου ότι είναι δυνατό να υποχρεωθούν να επιστρέψουν τις ενισχύσεις που έλαβαν παράνομα.

(Σημείωση. Η Συνθήκη ΕΚΑΧ προβλέπει ειδικούς κανόνες -ανταγωνισμού για τις επιχειρήσεις της βιομηχανίας άνθρακα και χάλυβα)

Ακολουθεί αναλυτική καταγραφή των κανόνων ανταγωνισμού (άρθρα 85-94) από την συνθήκη της ΕΟΚ.

ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΑΡΘΡΟ 85

"Κανόνες Εφαρμοστέοι επί των επιχειρήσεων"

ΤΜΗΜΑ ΠΡΩΤΟ

Είναι ασυμβίβαστες με την αγορά και απαγορεύονται όλες οι συμφωνίες μεταξύ των επιχειρήσεων και κάθε εναρμονισμένη πρακτική, που δύναται να επηρεάσουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών και που έχουν ως αντικείμενο ή ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση, τον περιορισμό ή την νόθευση του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς και ιδίως εκείνες οι οποίες συνίστανται,

- α) στον άμεσο ή έμμεσο περιορισμό των τιμών αγοράς ή πώλησεως ή άλλων όρων συναλλαγής
- β) στον περιορισμό ή στον έλεγχο της παραγωγής, της διαθέσεως, της τεχνολογικής αναπτύξεως ή των επενδύσεων
- γ) στην κατανομή των αγορών ή των πηγών εφοδιασμού
- δ) στην εφαρμογή άνισων όρων επί ισοδυνάμων παροχών, έναντι των εμπορικώς συναλλασομένων, με αποτέλεσμα να περιέρχονται αυτοί σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό
- ε) στην εξάρτηση της συνάψεως συμβάσεως από την αποδοχή, εκ μέρους των συναλλασσόμενων, που εκ φύσεως ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες δεν έχουν σχέση με το αντικείμενο των συμβάσεων αυτών

Οι απαγορευόμενες δυνάμει του παρόντος άρθρου συμφωνίες ή αποφάσεις είναι αυτοδικαίως άκυρες.

Οι διατάξεις της παραγράφου I δύναται να κηρυχθούν ανεφάρ-

μοστές;

-σε κάθε συμφωνία ή κατηγορία συμφωνιών μεταξύ των επιχειρήσεων

-σε κάθε απόφαση ή κατηγορία αποφάσεων ενώσεων επιχειρήσεων και

-σε κάθε εναρμονισμένη πρακτική ή κατηγορία εναρμονισμένων πρακτικών,

η οποία συμβάλλει στην βελτίωση της παραγωγής ή της διανομής των προϊόντων ή στην προώθηση της τεχνικής ή οικονομικής πρόοδου, εξασφαλίζοντας συγχρόνως στους καταναλωτές δίκαιο τμήμα από το όφελος που προκύπτει και η οποία:

α) δεν επιβάλλει στις επιχειρήσεις περιορισμούς μη απαραίτητους για την επίτευξη των στόχων αυτών και

β) δεν παρέχει στις επιχειρήσεις αυτές την δυνατότητα καταργήσεως του ανταγωνισμού επί σημαντικού τμήματος των σχετικών προϊόντων.

ΑΡΘΡΟ 86

Είναι ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά και απαγορεύεται, κατά το μέτρο που δύναται να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών, η καταχρηστική εκμετάλλευση από μία ή περισσότερες επιχειρήσεις της δεσπόζουσας θέσης τους εντός της κοινής αγοράς ή σημαντικού τμήματος της.

Η κατάχρηση αυτή συνίσταται ιδίως:

α) στην άμεση ή έμμεση επιβολή μη δικαίων τιμών αγοράς ή πώλησεως ή άλλων όρων συναλλαγής

β) στον περιορισμό της παραγωγής, της διαθέσεως ή της τεχνολογικής αναπτύξεως επί ζημια των καταναλωτών

γ) στην εφαρμογή άνισων όρων επί ισοδυνάμων παροχών έναντι των εμπορικώς συναλλασομένων, με αποτέλεσμα να περιέρχονται αυτοί σε μειονεκτική θέση στον ανταγωνισμό

δ) στην εξάρτηση της συνάψεως συμβάσεων από την αποδοχή εκ μέρους των συναλλασομένων, προσθέτων παροχών που εκ φύσεως ή σύμφωνα με τις εμπορικές συνήθειες δεν έχουν σχέση με το αντικείμενο των συμβάσεων αυτών.

ΑΡΘΡΟ 87

I. Εντός προθεσμίας τριών ετών από την έναρξη της ισχύος της παρούσης συνθήκης το συμβούλιο προτάσει της επιτροπής και κατόπιν διαβουλεύσεως με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εκδίδει ομοφώνως τους αναγκαίους κανονισμούς ή οδηγίες για την εφαρμογή των αρχών που αναφέρονται στα άρθρα 85 και 86.

Αν οι διατάξεις αυτές δεν θεσπιστούν εντός της προαναφερθείσας προθεσμίας, τότε θεσπίζονται από το συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία προτάσει της επιτροπής και κατόπιν διαβουλεύσεως με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

II. Οι προβλεπόμενες στην παράγραφο ένα διατάξεις έχουν ως σκοπό κυρίως:

α) να εξασφαλίσουν την τήρηση των απαγορεύσεων του άρθρου 85 παράγραφος I και του άρθρου 86 με την πρόβλεψη προστίμων και χρηματικών ποινών

β) να καθορίσουν τις λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου 85 παράγραφος 3, λαμβάνοντας υπόψη την ανάγκη εξασφάλισης αποτελεσματικής επιβλέψεως, και της απλουστεύσεως κατά το δυνατό του διοικητικού ελέγχου

γ) να οριοθετήσουν τα καθήκοντα της επιτροπής και του Δικαστηρίου κατά την εφαρμογή των διατάξεων αυτής της παραγράφου

δ) να ορίσουν εφ' όσον είναι ανάγκη, το πεδίο εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 επί των διαφόρων οικονομικών κλάδων

ε) να καθορίσουν τη σχέση μεταξύ των εθνικών νομοθεσιών αφ' ενός, και των διατάξεων του παρόντος τμήματος καθώς και εκείνων που θα θεσπιστούν κατ' εφαρμογή του παρόντος άρθρου αφ' ετέρου.

ΑΡΘΡΟ 88

Μέχρι ενάρξεως της ισχύος των διατάξεων που θα θεσπιστούν κατ' εφαρμογή του άρθρου 87, οι αρχές των κρατών μελών αποφασίζουν σχετικά με το επιτρεπτό των συμφωνιών, αποφάσεων και περιπτώσεων εναρμονισμένης πρακτικής, καθώς και με τη καταχρηστική εκμετάλλευση δεσποζούσης θέσεως εντός της κοινής αγοράς, σύμφωνα με το δικαίωμα της χώρας τους και με τις διατάξεις των άρθρων 85, κυρίως παράγραφος 3, και 86.

ΑΡΘΡΟ 89

1) Με την επιφύλαξη του άρθρου 88, η επιτροπή, μόλις αναλάβει τα καθήκοντά της, μεριμνά για την πραγμάτωση των αρχών που καθορίζονται στα άρθρα 85 και 86. Εξετάζει, κατόπιν κινήσεως κράτους μέλους ή αυταπαγγέλιτος συνεργαζόμενη με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών που οφείλουν να της παρέχουν τη συνδρομή τους, τις περιπτώσεις εικαζομένων παραβάσεων των ανωτέρων αρχών. Αν διαπιστώσει την ύπαρξη παραβάσεως προτείνει τα κατάλληλα μέτρα για τον τερματισμό της.

2) Αν δεν τερματιστούν οι παραβάσεις, η Επιτροπή βεβαιώνει την παράβαση των ανωτέρω αρχών με αιτιολογημένη απόφαση. Δύναται

να δημοσιεύσει την απόφαση της και να επιτρέψει στα Κράτη μέλη να λάβουν τα αναγκαία διορθωτικά μέτρα, των οποίων καθορίζει τους όρους και τις λεπτομέρειες.

ΑΡΘΡΟ 90

1) Τα κράτη μέλη δεν θεσπίζουν ούτε διατηρούν μέτρα αντίθετα προς τους κανόνες της παρούσης συνθήκης, ιδίως προς εκείνους των άρθρων 7 και 85 μέχρι και 94, ως προς τις δημόσιες επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις στις οποίες χορηγούν ειδικά ή αποκλειστικά δικαιώματα.

2) Οι επιχειρήσεις που είναι επιφορτισμένες με την διαχείριση υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος ή που έχουν χαρακτήρα δημοσιονομικού μονοπωλείου υπόκεινται στους κανόνες της παρούσης συνθήκης, ιδίως στους κανόνες ανταγωνισμού, κατά το μέτρο που η εφαρμογή των κανόνων αυτών δεν εμποδίζει νομικά ή πραγματικά την εκπλήρωση της ιδιαίτερης αποστολής που τους έχει ανατεθεί. Η ανάπτυξη των συναλλαγών δεν πρέπει να επηρεάζεται σε βαθμό ο οποίος θα αντίκειται στο συμφέρον της Κοινότητας.

3) Η Επιτροπή μεριμνά για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου και απευθύνει, εφ' όσον είναι ανάγκη, κατάλληλες οδηγίες ή αποφάσεις προς τα κράτη μέλη.

ΑΡΘΡΟ 91

"Πρακτική Ντάμπινγκ"

ΤΜΗΜΑ ΔΕΥΤΕΡΟ

1) Αν κατά τη διάρκεια της μεταβατικής περιόδου, η Επιτροπή κατόπιν αιτήσεως Κράτους μέλους ή οποιουδήποτε άλλου ενδιαφερομένου, διαπιστώνει ότι εφαρμόζεται εντός της κοινής αγοράς

πρακτική ντάμπινγκ, απευθύνει συστάσεις για τον τερματισμό τους προς εκείνον ή εκείνους που την μετέρχεται.

2) Αν πάντως η πρακτική ντάμπινγκ συνεχίζεται, η Επιτροπή επιτρέπει στο ζημιούμενο Κράτος μέλος να λάβει προστατευτικά μέτρα, των οποίων η ίδια καθορίζει τους όρους και τον τρόπο εφαρμογής.

2) Αμέσως μετά την έναρξη της ισχύος της παρούσης συνθήκης, τα προϊόντα καταγωγής Κράτους μέλους ή τα ευρισκόμενα εκεί σε ελεύθερη κυκλοφορία και τα οποία εξήχθησαν σε άλλο Κράτος μέλος, δύναται να επανεισαχθούν στο έδαφος του πρώτου Κράτους ελεύθερα δασμών, ποσοτικών περιορισμών ή μέτρων ισοδυνάμου αποτελέσματος. Η Επιτροπή θεσπίζει τις κατάλληλες ρυθμίσεις για την εφαρμογή αυτής της παραγράφου.

ΑΡΘΡΟ 92

"Κρατικές ενισχύσεις"

ΤΜΗΜΑ ΤΡΙΤΟ

1) Ενισχύσεις που χορηγούνται υπό οποιαδήποτε μορφή από τα κράτη ή με κρατικούς πόρους και που νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχειρίσεως ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής είναι ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά, κατά το μέτρο που επηρεάζουν τις μεταξύ των Κρατών μελών συναλλαγές, εκτός αν η παρούσα συνθήκη ορίζει άλλως.

2) Συμβιβάζονται με την κοινή αγορά:

α) οι ενισχύσεις προς την οικονομία ορισμένων περιοχών της Ομοσπονδιακής δημοκρατίας της Γερμανίας, οι οποίες θίγονται από την διαίρεση της Γερμανίας, κατά το μέτρο που είναι αναγκαίες για την αντιστάθμιση των οικονομικών μεσοπεντημάτων που προκαλούνται από τη διαίρεση αυτή.

β) οι ενισχύσεις κοινωνικού χαρακτήρα προς μεμονωμένους καταναλωτές υπό τον όρο ότι χορηγούνται χωρίς διάκριση προελεύσεως των προϊόντων.

γ) οι ενισχύσεις για την επανόρθωση ζημιών που προκαλούνται από θεομηνίες ή άλλα έκτακτα γεγονότα.

3) Δύναται να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά:

α) οι ενισχύσεις για την προώθηση της οικονομικής αναπτύξεως περιοχές στις οποίες το βιοτικό επίπεδο είναι ασυνήθως χαμηλό ή στις οποίες επικρατεί σοβαρή υποαπασχόληση

β) οι ενισχύσεις για την προώθηση σημαντικών σχεδίων κοινού Ευρωπαϊκού ενδιαφέροντος ή για την άρση σοβαρής διαταραχής της οικονομίας Κράτους μέλους

γ) οι ενισχύσεις για την προώθηση της αναπτύξεως ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων ή οικονομικών περιοχών, εφ' όσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών κατά τρόπο που θα αντέκειτοπρος το κοινό συμφέρον. Οι ενισχύσεις για τις ναυπηγικές εργασίες, κατά το μέτρο που υφίστανται την 1η Ιανουαρίου 1957 και αντιστοιχούν απλώς προς μία ελλειπούσα δασμολογική εργασίαπροστασία, μειώνονται εν τούτοις προοδευτικώς κατά τους ίδιους όρους της καταργήσεως των δασμών με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρούσης συνθήκης που αφορούν την κοινή εμπορική πολιτική έναντι τρίτων χωρών.

δ) άλλες κατηγορίες ενισχύσεων που καθορίζονται από το Συμβούλιο, το οποίο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία, προτάσει της επιτροπής.

ΑΡΘΡΟ 93

1) Η Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη εξετάζει διαρκώς

τα καθεστώτα ενισχύσεων που υφίστανται στα κράτη αυτά. Τους προτείνει τα κατάλληλα μέτρα που απαιτεί η προοδευτική ανάπτυξη και η λειτουργία της κοινής αγοράς.

2) Αν η Επιτροπή διαπιστώσει, αφού τάξει προηγουμένως στους ενδιαφερόμενους προθεσμία για να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους, ότι ενίσχυση που χορηγείται από ένα κράτος ή με κρατικούς πόρους δε συμβιβάζεται με την κοινή αγορά κατά το άρθρο 92, ή ότι η ενίσχυση αυτή εφαρμόζεται καταχρηστικώς, αποφασίζει ότι το εν λόγω κράτος οφείλει να την καταργήσει ή να την τροποποιήσει εντός προθεσμίας που η ίδια καθορίζει.

Αν το εν λόγω κράτος δε συμμορφωθεί στην απόφαση αυτή εντός της ταχθείσης προθεσμίας, η Επιτροπή ή οποιοδήποτε άλλο ενδιαφερόμενο κράτος δύναται να προσφύγει απευθείας στο Δικαστήριο, κατ'επέκκληση των άρθρων 169 και 170.

Κατόπιν αιτήσεως Κράτους μέλους, το Συμβούλιο δύναται να αποφασίσει ομοφώνως, ότι ενίσχυση που έχει θεσπιστεί ή που πρόκειται να θεσπιστεί από το κράτος αυτό θεωρείται συμβιβάσιμη με την κοινή αγορά, κατ'επέκκληση του άρθρου 92, ή των προβλεπόμενων από το άρθρο 94 κανονισμών, αν εξαιρετικές περιστάσεις δικαιολογούν μια τέτοια απόφαση. Αν η Επιτροπή έχει κινήσει, ως προς την ενίσχυση αυτή, τη διαδικασία που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της παρούσης παραγράφου, η αίτηση του ενδιαφερόμενου κράτους προς το συμβούλιο έχει ως αποτέλεσμα την αναστολή της σχετικής διαδικασίας μέχρι να αποφανθεί το Συμβούλιο.

Αν το Συμβούλιο δεν αποφανθεί εντός τριών μηνών από την υποβολή της αιτήσεως αποφασίζει η Επιτροπή.

3) Η Επιτροπή ενημερώνεται εγκαίρως περί των σχεδίων που αποβλέπουν να θεσπίσουν ή να τροποποιήσουν τις ενισχύσεις, ώστε να δύναται να υποβάλει τις παρατηρήσεις της. Αν κρίνει, ότι το σχέδιο ενισχύσεως δε συμβιβάζεται με την κοινή αγορά, κατά το άρθρο 92, κινεί αμελλητί την διαδικασία που προβλέπεται από την προηγούμενη παράγραφο. Το ενδιαφερόμενο κράτος δε δύναται να εφαρμόσει τα σχεδιαζόμενα μέτρα πριν η επιτροπή καταλήξει σε τελική απόφαση

ΑΡΘΡΟ 94

Το Συμβούλιο δύναται με ειδική πλειοψηφία προτάσει της Επιτροπής να εκδώσει κάθε αναγκαίο κανονισμό για την εφαρμογή των άρθρων 92 και 93 και ιδίως να καθορίσει τους όρους εφαρμογής του άρθρου 93 παράγραφος 3, και τις κατηγορίες ενισχύσεων που εξαιρούνται από την διαδικασία αυτή.

ΤΟ ΑΡΘΡΟ 86

Το άρθρο 85 αναφέρεται στις περιοριστικές πρακτικές μεταξύ των επιχειρήσεων. Στο βαθμό που υπάρχει σημαντικός περιορισμός του ανταγωνισμού και επιπτώσεις στο διακρατικό εμπόριο, τέτοιες συμφωνίες απαγορεύονται, ανεξάρτητα από το μέγεθος των συγκεκριμένων επιχειρήσεων.

Το άρθρο 86 αναφέρεται σε ένα διαφορετικό πρόβλημα, δηλαδή στη συμπεριφορά των επιχειρήσεων οι οποίες κατέχουν δεσπόζουσα θέση. Η κατοχή δεσπόζουσας θέσης δεν απαγορεύεται αυτή καθεαυτή. Τα αναγκαία στοιχεία για την εφαρμογή του άρθρου 86 είναι:

(α) Πρέπει να υπάρχει επιχείρηση με δεσπόζουσα θέση. Αν και το μερίδιο της αγοράς είναι το σημαντικότερο στοιχείο βάσει του οποίου προσδιορίζεται κατά πόσο υπάρχει δεσπόζουσα θέση (κατά κανόνα ένα μερίδιο αγοράς κάτω του 40% αποκλείει τη διαπίστωση ότι η επιχείρηση είναι δεσπόζουσα), εντούτοις δεν είναι και ο μοναδικός παράγοντας που λαμβάνεται υπόψη. Μια επιχείρηση μπορεί να θεωρηθεί ως δεσπόζουσα αν, εξαιτίας διαφόρων παραγόντων όπως η ευχερής πρόσβαση στις πρώτες ύλες ή στα κεφάλαια, έχει την δυνατότητα να δρα ανεξάρτητα, χωρίς να λαμβάνει σοβαρά υπόψη της τους ανταγωνιστές, αγοραστές ή προμηθευτές της.

(β) Η δεσπόζουσα θέση πρέπει να υφίσταται εντός της κοινής αγοράς ή σημαντικού τμήματος της. Το αν μια συγκεκριμένη περιοχή (γεωγραφική), για παράδειγμα ενός κράτους μέλους, μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί "σημαντικό τμήμα", εξαρτάται από πολλούς παράγοντες μεταξύ των οποίων η φύση της αγοράς του συγκεκριμένου προϊόντος. Σε μια περίπτωση το νότιο τμήμα της Γερμανίας θεωρήθηκε ως σημαντικό και σε μια άλλη περίπτωση, το Βέλγιο.

(γ) Πρέπει να υπάρχει καταχρηστική εκμετάλλευση της δεσπόζουσας θέσης, υπό την έννοια ότι η εν λόγω εκμετάλλευση προκαλεί ζημιά σε τρίτους. Ως παραδείγματα μπορούν να αναφερθούν:

(ι) Η εφαρμογή μη δικαίων τιμών αγοράς ή πώλησης. Τιμές οι οποίες είναι υπερβολικά υψηλές ζημιώνουν τους καταναλωτές, ενώ τιμές που είναι υπερβολικά χαμηλές (κάτω του κόστους) ενδέχεται να επιδιώκουν την εξάλειψη ασθενεστερών ανταγωνιστών, οι οποίοι δεν έχουν τη δύναμη να εφαρμόσουν τις τιμές αυτές για κάποιο χρονικό διάστημα,

(ιι) τιμές που συνεπάγονται διακρίσεις, όπως π.χ. η επιβολή στον πελάτη Α δυσμενεστερών όρων από ότι στον πελάτη Β για την ίδια ακριβώς συναλλαγή, με αποτέλεσμα τη μειονεκτική θέση του Α από άποψη ανταγωνισμού,

(ιιι) άρνηση πώλησης σε πελάτη χωρίς σοβαρό αντικειμενικό λόγο,

(ιiv) προσπάθεια διατήρησης πελατών, π.χ. με την παροχή εκπτώσεων σε τακτικούς πελάτες,

(v) εξαγορά ανταγωνιστικών επιχειρήσεων, που έχει επιπτώσεις στη διάρθρωση του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι οικονομικές συγκεντρώσεις που δημιουργούνται από συγχωνεύσεις ή εξαγορά επιχειρήσεων ενδέχεται να εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 86 σε περίπτωση που η εταιρία που προβαίνει στην εξαγορά κατέχει ήδη δεσπόζουσα θέση στη σχετική αγορά. Αυτό πρόκειται να γίνει

ιδιαίτερα κατανοητό στο επόμενο και τελευταίο κεφάλαιο της εργασίας αυτής όπου παρουσιάζεται ο κανονισμός του Συμβουλίου 4064/89 περιληπτικά.

Είδαμε την ανάλυση του άρθρου 86 της ιδρυτικής Συνθήκης

εις το οποίο αναλύεται το θέμα της κατάχρησης της δεσπόζουσας θέσης και στο πρώτο κεφάλαιο της εργασίας εξετάσαμε την Ελληνική νομοθεσία πάνω στο συγκεκριμένο πρόβλημα. Επίσης στο τρίτο κεφάλαιο, είδαμε το άρθρο 86, ακριβώς όπως αυτό διατυπώνεται στη Συνθήκη. Μετά από αυτά και συγκρίνοντας την εθνική νομοθεσία με αυτή της ΕΟΚ μπορεί κανείς εύκολα να συμπεράνει πως, η Ελληνική νομοθεσία, κατ' αρχάς δεν πέφτει σε αντιφάσεις με αυτή της Κοινότητας. Ομως, η νομοθεσία της Συνθήκης, εκτός του ότι είναι ισχυρότερη, είναι σαφώς πλατύτερη από την ιθαγενή. Η μη αντιφατικότητα των νομοθεσιών έχει σαν αποτέλεσμα την σχετική ευκολία εφαρμογής από τα εθνικά δικαστήρια της Ελλάδος. Αυτό δεν σημαίνει ότι η νομοθεσία της χώρας μας δεν χρειάζεται ανανέωση. Το αντίθετο. Και φυσικά μιλώντας για την σχετική, με τον ανταγωνισμό, νομοθεσία αφού το θέμα μας περιορίζεται σε αυτόν και ειδικότερα στην κατάργηση της δεσπόζουσας θέσης. Έτσι, το εθνικό δίκαιο για τον ανταγωνισμό χρειάζεται αναπαλαίωση με προσαρμογή στα νέα οικονομικά δεδομένα αλλά και στο δίκαιο της ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ το οποίο εξελίσσεται "πραγματικά" μαζί με την εξέλιξη της ΕΟΚ υπό το φάσμα της ολοκλήρωσης του 1992. Ένα φάσμα που πια είναι μιά χειροπιαστή πραγματικότητα. Για την ώρα το Κοινοτικό δίκαιο καταφέρνει να συμπληρώνει τα κενά της Ελληνικής νομοθεσίας.

Θα περάσουμε να εξετάσουμε παραδείγματα από αποφάσεις της Επιτροπής (όπως ξέρουμε, είναι για αυτόν εις τον και απευθύνονται, υποχρεωτικές) σχετικά με το θέμα της δεσπόζουσας θέσης οι οποίες πολλές φορές στηρίζονται σε αποφάσεις του Δικαστηρίου. Εδώ, και κάνοντας μία παρένθεση, θα πρέπει να σημειώσουμε πως η νομολογία του Δικαστηρίου (Δικαστηρίου Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων) αποτελεί μιά από τις σπουδαιότερες πηγές του Ευρωπαϊκού δικαίου

Επίσης θα δούμε μερικές αποφάσεις Ευρωπαϊκών εθνικών δικαστηρίων στηριγμένες στο άρθρο 86.

Στο παράρτημα της εργασίας (πέμπτο κεφάλαιο) θα παρακολουθήσουμε τον κανονισμό 4064/89 ο οποίος επίσης αφορά το αυτό θέμα (της δεσπόζουσας θέσης). Ο κανονισμός αυτός ήρθε να συμπληρώσει ένα κενό. Μέχρι τώρα προέκυπτε από την νομολογία πως μία συγκέντρωση πιθανά αποτελεί από μόνη της παράβαση. Ο συγκεκριμένος κανονισμός, ήρθε να τεκμηριώσει και νομοθετικά και αναλυτικά την νομολογία.

Ας περάσουμε όμως τώρα στα παραδείγματα,

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

IV/30615 - BL 1984

ΝΟΜΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΡΘΡΟ 86

Σύμφωνα με το άρθρο 86 απαγορεύεται, ως ασυμβίβαστη με την κοινή αγορά, η καταχρηστική εκμετάλλευση από επιχείρηση της δεσπόζουσας θέσης στην αγορά ή σε σημαντικό τμήμα αυτής, στο μέτρο που δύναται να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών.

ΔΕΣΠΟΖΟΥΣΑ ΘΕΣΗ/ Η ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

Στην παρούσα περίπτωση σχετική αγορά αποτελεί η αγορά για την χορήγηση πληροφοριών σχετικά με το εθνικό πιστοποιητικό εγκρίσεως τύπου αυτοκινήτου που χρειάζεται ο εισαγωγέας ο οποίος επιθυμεί να εκδοθεί άδεια κυκλοφορίας οχήματος BL στην Αγγλία, που είναι και σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς.

Η ΔΕΣΠΟΖΟΥΣΑ ΘΕΣΗ ΤΗΣ BL

Η δεσπόζουσα θέση της BL στην παραπάνω αγορά προκύπτει από τις διατάξεις των νόμων οδικής κυκλοφορίας της Αγγλίας και του Ηνωμένου Βασιλείου πάνω στους κανονισμούς αυτοκινήτων οχημάτων που εκδίδονται κατά εφαρμογή των νόμων, βάσει των οποίων η BL εξουσιοδοτείται κατ' αποκλειστικότητα να ζητήσει έγκριση τύπου (NTA) για τα οχήματα κατασκευής της και ακολούθως να χορηγήσει τα πιστοποιητικά καταλληλότητας που είναι αναγκαία για να δοθεί άδεια κυκλοφορίας στα οχήματα. Το γεγονός ότι είναι θεωρητικά δυνατή η εναλλακτική λύση της διαδικασίας χορηγήσεως ΡΜΑC για την λήψη εγκρίσεως τύπου όσον αφορά το καθένα από τα οχήματα, δεν αναιρεί την ανάλυση. Εν πρώτοις το κόστος που επιβάλλεται από τη διαδικασία αυτή της χωριστής λήψης έγκρισης (20.000) στερλίνες, είναι απαγορευτικό, και ύστερα η BL ούτε έδωσε ούτε πρόκειται να δώσει στους εισαγωγείς τις απαραίτητες

πληροφορίες για να τους χορηγηθεί ΡΜΑC με κόστος 800 στερλίνες. Υπό τις συνθήκες αυτές, η διαδικασία ΡΜΑC δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι συνιστά εναλλακτική λύση.

ΤΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΤΗΣ ΚΑΤΑΧΡΗΣΕΩC

Η ΒL καταχράστηκε την δεσπόζουσα θέση της στην αγορά της Μ.Β. , που αποτελεί και σημαντικό τμήμα της κοινής αγοράς με διάφορους τρόπους. Πρώτον η ΒL αρνήθηκε να χορηγήσει πιστοποιητικά καταλληλότητας σε ορισμένους εμπόρους και ιδιώτες που επιθυμούσαν να επανεισάγουν αυτοκίνητα ΜΕΤΡΟ με θέση οδήγησης στα αριστερά (-η4- (LHD) στη Μ.Β. , παρά το γεγονός ότι, όταν της υποβλήθηκαν οι σχετικές αιτήσεις, συνέχιζε να ισχύει η εγκριση τύπου (ΝΤΑ) των οχημάτων αυτών. Δεύτερον, η ΒL σκόπιμα αποφάσισε να μην ανανεώσει τα πιστοποιητικά ΝΤΑ που κατείχε για την παραγωγή ΒΗD του μοντέλου ΜΕΤΡΟ. Τρίτον, όταν η ΒL τελικά αποφάσισε να ανανεώσει την ισχύ των πιστοποιητικών της ΝΤΑ για το ΜΕΤΡΟ LHD, ζητούσε την πληρωμή χρηματικού ποσού για την χορήγηση πιστοποιητικού καταλληλότητας, η οποία και υπερβολική ήταν, και συνιστούσε διακριτική μεταχείριση σε σύγκριση με το χρηματικό ποσό που ζητούσε για την παραλλαγή RHD του ίδιου οχήματος. Οι έρευνες της Επιτροπής αποδεικνύουν την πάγια άρνηση της ΒL να βοηθήσει τους εισαγωγείς. Έτσι, τα ΜΕΤΡΟ της ΒL που είχαν εισαχθεί από τα άλλα κράτη μέλη δεν μπορούσαν να κυκλοφορούν νόμιμα και τα οχήματα για τα οποία υφίστατο και συνέχιζε να υφίσταται αίτηση, υπέκειντο στην καταβολή προστίμου, Κατά συνέπεια η ΒL με τις ενέργειες της καταχράστηκε την δεσπόζουσα θέση της στην αγορά που αφορά την χορήγηση πληροφοριών που αφορούν το πιστοποιητικό ΝΤΑ και που είναι αναγκαίες για την χορήγηση άδειας κυκλοφορίας οχημάτων της στη Μ.Β.

Φυσικά, η συμπεριφορά αυτή δεν μπορεί να δικαιολογηθεί από κανένα αντικειμενικό λόγο. Η πρώτη κατάχρηση (το γεγονός δηλαδή ότι αρνήθηκε να χορηγήσει πιστοποιητικά καταλληλότητας) δεν μπορεί να αποδοθεί σε διοικητικό σφάλμα. Οι αποφάσεις αυτές, στο πλαίσιο της οργανώσεως της BL, δεν λαμβάνονται σε τοπικό επίπεδο αλλά αποτελούν αρμοδιότητα κάποιου κεντρικού τμήματος. Υπο τις συνθήκες αυτές, είναι μάλλον απίθανο το τμήμα που ασχολείται με τις εγκρίσεις τύπου αυτοκινήτου να μην γνώριζε τη θέληση της εταιρίας να εμποδίζει τις επανεισαγωγές, και άρα η εξήγηση της BL δεν είναι πειστική. Με τον ίδιο τρόπο πρέπει να ιδωθεί και η προσπάθεια της BL να αντιμετωπίσει την δεύτερη κατηγορία κατάχρησης, την απόφαση δηλαδή, να μην ζητήσει την ανανέωση της έγκρισης ΝΤΑ για το METRO LHD. Το ότι η εταιρία επιθυμούσε να μειώσει το διαχειριστικό κόστος, θα μπορούσε να αποτελεί αξιόπιστη δικαιολογία της συμπεριφοράς της μόνο αν η απόφαση της δεν είχε ληφθεί τότε που το Συμβούλιο των πωλητών την παρακινούσε να περιορίσει το ρεύμα επανεισαγωγών αυτοκινήτων METRO στο Η.Β.

Το ίδιο σκεπτικό ισχύει και όσον αφορά την προσπάθεια της BL να αποδείξει ότι το "τέλλος" των 150 στερλινών για την χορήγηση πιστοποιητικών καταλληλότητας εδικαιολογείτο από την αύξηση των γενικών εξόδων. Διότι, και στο θέμα αυτό, ο χρόνος αποφάσεως της BL και το μέγεθος της αυξήσεως του ποσού δεν συνδράμουν στις εξηγήσεις της. Το ότι τα επιχειρήματα της BL για την αύξηση του ποσού σε 150 στερλίνες δεν ευσταθούν, είναι ακόμη πιο σαφές αν ληφθεί υπόψη η απόφαση της να μειώσει όντως το ποσό που αφορά τους εμπόρους κατά 50 στερλίνες (δηλαδή στο επίπεδο των 100 στερλινών) ενώ ταυτόχρονα αύξησε το ποσό για τους ιδιώτες σε 100 στερλίνες. Έτσι είναι εμφανές ότι το κόστος

δεν αποτελούσε αποφασιστικό στοιχείο για τον προσδιορισμό του ποσού των επιβαρύνσεων αυτών. Επιπλέον, το ποσό των 100 στερλινών υπερβαίνει κατά πολύ αυτό που το δικαστήριο θεώρησε εύλογο στην απόφαση 26/75 (GENERAL MOTORS) αν ληφθεί υπόψη ο πληθωρισμός. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, τόσο η επιβάρυνση 150 και 100 στερλινών για τους εμπόρους, όσο και το αναθεωρημένο ποσό της επιβάρυνσης, δηλαδή 100 στερλίνες για τους ιδιώτες, αποτελούν κυρώσεις για τις επανεισαγωγές και ως εκ τούτου προστίθενται στις καταχρήσεις της δεσπύζουσας θέσης της ΒL.

ΟΙ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΣΤΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ

Η ΒL εμπόδισε το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών παρακλύοντας τους ιδιοκτήτες εισαγόμενων οχημάτων στην προσπάθεια τους να αποκτήσουν άδεια κυκλοφορίας των οχημάτων αυτών στην Μ.Β. Αποτέλεσμα των ενεργειών της ΒL ήταν επίσης η αποθάρρυνση όσων διετίθεντο να ωφεληθούν από την αγορά φθηνότερων οχημάτων ΒL σε άλλα κράτη της κοινής αγοράς. Ειδικότερα, εμποδίστηκαν ορισμένοι πωλητές αυτοκινήτων οι οποίοι σε αντίθετη περίπτωση θα είχαν ικανοποιήσει μια σημαντική ζήτηση αυτοκινήτων ΒL. Επιπλέον, όταν ανανεώθηκε η ισχύς της εγκρίσεως ΝΤΑ, η απόφαση της ΒL να χρεώνει 100 στερλίνες για την παροχή πληροφοριών σχετικά με την έγκριση τύπου στους εισαγωγείς αποτελούσε κύρωση για το παράλληλο εμπόριο. Ως εκ τούτου, η ΒL εμπόδισε και συνεχίζει να εμποδίζει την ελεύθερη κυκλοφορία των προϊόντων και την οικονομική αλληλοδιείσδυση που η Συνθήκη της ΕΟΚ είχε σκοπό να ευθαρύνει.

ΤΟ ΑΡΘΡΟ 15 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ αριθ. 17

Σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 2 η Επιτροπή δύναται να επιβάλει πρόστιμο από 1000 ως 1000.000 λογιστικές μονάδες ή περισσότερο (όχι πάνω από 10% του κύκλου εργασιών) σε επιχειρή-

ρηση η οποία έχει συνεργήσει σε παράβαση η οποία, είτε εκ προθέσεως, είτε εξ αμελείας, η επιχείρηση αυτή παραβαίνει το άρθρο 86 της Συνθήκης.

Κατά τον καθαρισμό του ύφους του προστίμου στη συγκεκριμένη περίπτωση θα πρέπει να ληφθούν υπόψη η σοβαρότητα και η διάρκεια της παράβασης. Η ΒL όφειλε να γνωρίζει ότι οι ενέργειες της αποτελούσαν παραλλαγή εκείνων που η Επιτροπή χαρακτήρισε ως καταχρηστικούς στην υπόθεση GENERAL MOTORS απόφαση 75/75 ΕΟΚ. Οι παραβάσεις διήρκεσαν επί σημαντικό χρονικό διάστημα (Οκτώμβριος 81 ως Μάρτιος 83) όσον αφορά την αναστολή ισχύος των ΝΤΑ για τις παραλλαγές LHD των οχημάτων, (Ιούνιος 81 ως σήμερα) όσον αφορά τις επιβαρύνσεις για την χορήγηση πιστοποιητικών καταλληλότητας, και από τον Οκτώμβριο 81 ως τον Απρίλιο 82 όσον αφορά την άρνηση χορηγήσεως πιστοποιητικών καταλληλότητας όταν ακόμη ίσχυε η έγκριση τύπου αυτοκινήτου.

Αν και απο τα αποδεικτικά στοιχεία που συνέλεξε η Επιτροπή φαίνεται ότι οι παραβάσεις της ΒL έγιναν εκ προθέσεως, πρέπει να ληφθεί υπόψη για τον προσδιορισμό του προστίμου το γεγονός ότι η ΒL ήταν συνεργάσιμη όσον αφορά ορισμένες παραβάσεις η διαπραξη των οποίων αποδείχτηκε στην παρούσα απόφαση.

ΑΠΟΦΑΣΗ

ΑΡΘΡΟ Ι

Με την παρούσα απόφαση πιστοποιείται ότι η ΒL παρέβη και συνεχίζει να παραβαίνει το άρθρο 86 της Συνθήκης της ΕΟΚ ως προς τα ακόλουθα:

I/ αρνούμενη να εκδώσει πιστοποιητικά καταλληλότητας μεταξύ Ιουνίου 81 και Απριλίου 82 όταν ακόμη ίσχυε το πιστοποιητικό ΝΤΑ για την παραλλαγή LHD (αριστερή θέση οδήγησης) του μοντέλου METRO

II/

II/ με την απόφαση της του Νοεμβρίου 81 να μην ανανεώσει την έγκριση ΝΤΑ για την παραλλαγή LHD του METRO, και τούτο για να εμποδίσει την επανεισαγωγή του οχήματος αυτού στο Η.Β. από άλλα κράτη μέλη.

III/ χρεώνοντας 150 στερλίνες τους εμπόρους για την χορήγηση πιστοποιητικών καταλληλότητας των METRO LHD μεταξύ Αυγούστου 81 και Απριλίου 82, και χρεώνοντας 100 στερλίνες για την παροχή της ίδιας υπηρεσίας τόσο στους ανεξάρτητες πωλητές όσο και στους ιδιώτες από τις 16 Μαρτίου 83 και έπειτα, όταν είχε ανανεωθεί η ισχύς της εγκρίσεως ΝΤΑ για την παραλλαγή LHD του METRO

ΑΡΘΡΟ 2

Επιβάλεται πρόστιμο 350.000 ECU στη ΒL για τις παραβάσεις της που αναφέρονται στο άρθρο I.

ΑΡΘΡΟ 3

Η ΒL οφείλει να παύσει τις παραβάσεις που αναφέρονται στο άρθρο I και να ενημερώσει αμέσως στην Επιτροπή για τα μέτρα που έλαβε σχετικά.

ΑΡΘΡΟ 4

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην ΒL PIC

33-35 PORTMAN SQUARE

UK-LONDON W1H 0HQ

Η παρούσα απόφαση αποτελεί τίτλο εκτελεστό σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 192 της Συνθήκης της ΕΟΚ/.

Γ/ Η Επιτροπή εξέδωσε απόφαση στα πλαίσια του άρθρου 86 της συνθήκης της ΕΟΚ, με την οποία κατάρριψε την καταγγελία της "FILTROÑA ESPANIOLA", Ισπανικής επιχείρησης παραγωγής φίλτρων για τσιγάρα, κατάτης "TABACALERA" που κατέχει το μονοπώλιο της παραγωγής επεξεργασμένων καπνών στην Ισπανία. Η "FILTROÑA" κατηγορήσε την "TABACALERA" ότι έκανε κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης που κατέχει ως αγοραστής φίλτρων για τσιγάρα, αυξάνοντας την παραγωγή της συνήθων φίλτρων από 44% σε 100% επί των ιδίων αναγκών της. Η Επιτροπή μετά από εξέταση της υπόθεσης, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, από τη μία πλευρά, η "F" δεν εξαρτιόταν από την "T" για την πώληση των φίλτρων της, εφόσον η επιχείρηση έχει την δυνατότητα να εξάγει και προς άλλες αγορές και να μεταβάλλει την παραγωγή των συνήθων φίλτρων σε παραγωγή ειδικών φίλτρων και, από την άλλη πλευρά, η παραγωγή των συνήθων φίλτρων εκ μέρους της "T" για την 100% κάλυψη των ιδίων αναγκών δεν αποτελούσε κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης, εφόσον η παραγωγή για την κάλυψη των ιδίων αναγκών δεν αποτελεί πράξη υόθευσης του ανταγωνισμού. Η παραγωγή φίλτρων αποτελεί συνήθη πρακτική για τους κατασκευαστές τσιγάρων. Εξάλλου, η "T" δικαιολόγησε την καθετοποίηση της παραγωγής της με το επιχείρημα ότι η παραγωγή του 100 % των φίλτρων για τσιγάρα που χρησιμοποιεί θα της επέτρεπε την επίτευξη οικονομιών κλίμακας και την μείωση, σε γενικό επίπεδο, του κόστους παραγωγής.

II/ Μετά την έρευνα και τις διαδικασίες που κίνησε η Επιτροπή στον τομέα των βιομηχανικών επιχειρήσεων αερίων, οι επιχειρήσεις L' AIR LIQUIDE SA, AGA AB, UNION CARBIDE, BOC LTD, AIR PRODUCTS EUROPE INC, LINDE AG, και MESSER GRIESHEIM GMBH, που είναι οι πλέον σημαντικές επιχειρήσεις στην Ευρωπαϊκή και διεθνή αγορά βιομηχανικών αερίων, αποδέχτηκαν η κάθε μία ξεχωριστά να τροποποιήσουν τις ρήτρες που περιέχονταν στις συμβάσεις πωλήσεις αερίου οξυγόνου, αζώτου και αργού που παραδίδονται σε μεγάλες ποσότητες υπό μορφή και, χύδην, υπό υγρή μορφή. Επιπλέον οι L' AIR, AGA, και MESSER διέλυσαν τις κοινές θυγατρικές τους στον τομέα των βιομηχανικών αερίων.

Η Επιτροπή είχε αντιτείνει ότι ορισμένες ρήτρες των συμβάσεων πώλησης αερίων ήταν αντίθετες προς το άρθρο 85 και συνιστούσαν κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης, κατά παράβαση του άρθρου 86, εκ μέρους, αντίστοιχα, της L' AIR στη Γαλλία, στο Βέλγιο, στο Λουξεμβούργο και την Ιταλία, και της BOC στο Ηνωμένο Βασίλειο και την Ιρλανδία. Η Επιτροπή αντιτάχθηκε κυρίως στην ρήτρα της αποκλειστικότητας, η οποία να υποχρεώνει τους πελάτες να καλύπτουν από ένα προμηθευτή το σύνολο ή το μεγαλύτερο μέρος των αναγκών τους σε αέριο, καθώς και στη διάρκεια των συμβάσεων, που έχει ως αποτέλεσμα να δεσμεύει τον πελάτη και τον προμηθευτή για μια μεγάλη περίοδο και να μονιμοποιεί τις δημιουργούμενες καταστάσεις.

Οι εν λόγω παραγωγοί, δρώντας για τον μίδιο λογαριασμό και για τις θυγατρικές τους στα κράτη της ΕΟΚ, ανέλαβαν ο καθένας ξεχωριστά και σε ατομική βάση τη δέσμευση να τροποποιήσουν τις συμβάσεις τους.

Για τις συμβάσεις τις αποκαλούμενες μεγάλων ποσοτήτων ή

"ON SITE" ή "PIPELINE", οι υποχρεώσεις παράδοσης και αγοράς πρέπει να περιορίζονται σε 15 έτη και να αφορούν αποκλειστικά και μόνο συγκεκριμένες ποσότητες, μεταξύ ενός κατωτάτου και ενός ανωτάτου ορίου. Για τις συμβάσεις χύδην πώλησης υδροποιημένων αερίων, οι υποχρεώσεις παράδοσης και αγοράς πρέπει να περιορίζονται σε 5 ως 3 έτη και να αφορούν αποκλειστικά συγκεκριμένες ποσότητες, μέχρι ενός ανωτάτου ορίου. Εξάλλου, δεν πρέπει να εφαρμόζεται καμιά ρήτρα που να υποχρεώνει τον πελάτη να καλύπτει από ένα συγκεκριμένο προμηθευτή το σύνολο ή ένα συγκεκριμένο ποσοστό των αναγκών του σε ένα συγκεκριμένο αέριο που αποτελεί αντικείμενο σύμβασης ή σε άλλα αέρια. Η "αγγλική ρήτρα" πρέπει να καταργηθεί στο βαθμό που παρέχει στον προμηθευτή το δικαίωμα να ενημερώνεται λεπτομερώς σχετικά με τις πλέον ευνοϊκές προσφορές των ανταγωνιστών του.

Ωστόσο λόγω των επιχειρημάτων που προέβαλαν οι παραγωγοί όσον αφορά την ασφάλεια, έγινε αποδεκτό το να έχει ο προμηθευτής την αποκλειστικότητα της πλήρωσης και της συντήρησης της δεξαμενής των πελατών τους, ενώ οι πελάτες είναι ελεύθεροι να αγοράσουν την εν λόγω δεξαμενή από άλλους προμηθευτές· συνεπώς, αν ο πελάτης προτιμά να έχει πολλούς προμηθευτές, σφείλει να έχει και πολλές δεξαμενές.

Τέλος η "L' AIR" και η "AGA" δέχτηκαν να διαχωρίσουν τα συμφέροντα τους στις κοινές θυγατρικές.

III/ Τον Ιανουάριο του 1989 η Επιτροπή αποφάσισε να απορίψει τη καταγγελία που υπέβαλε η βρετανική επιχείρηση GESTETNER HOLDINGS PLC κατά της Αμερικάνικης εταιρίας XEROX CORPORATION.

Η "G" έκρινε ότι η "X" λόγω της κατά πλεοψηφία συμμετοχής στην κοινή θυγατρική RANK XEROX, κατείχε δεσπόζουσα θέση στη Κινοπηκή αγορά φωτοαντιγραφικών μηχανημάτων με κοινό χαρτί, και ιδίως όσον αφορά τα φωτοαντιγραφικά μηχανήματα υψηλής ταχύτητας. Η καταγγέλουσα επιχείρηση ισχυρίστηκε, εξάλλου, ότι η XEROX προέβη σε κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης της συμπεριφερόμενη κατά τρόπο που αποσκοπούσε στον αποκλεισμό των ανταγωνιστών της.

Η Επιτροπή απέρριψε την καταγγελία εφόσον κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η XEROX δεν κατέχει στην πραγματικότητα δεσπόζουσα θέση στην εν λόγω αγορά και έτσι περαιτέρω εξέταση του θέματος είναι άνευ ουσίας.

ΕΚΔΙΚΑΣΕΙΣ ΒΑΣΕΙ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 86

ΑΠΟ ΕΘΝΙΚΑ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑ

I/ ΒΕΛΓΙΟ

Το εμποροδικίο των Βρυξελλών, σε μία αγωγή που είχε αίτημα την παύση εμπορικών πρακτικών εξέδωσε απόφαση για την εφαρμογή των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης, η οποία αφορούσε μια διαφορά μεταξύ δύο τραπεζών.

Ένας από τους διάδικους είχε καθιερώσει το 1983 ένα σύστημα εμφάνισης και, πληρωμής επιταγών πληρωτέων στο Βέλγιο που κατατίθενται για είσπραξη σε ξένες τράπεζες από την πελατεία τους. Ο διάδικος αυτός αμφισβητούσε την είσπραξη από μια Βελγική τράπεζα προμήθειας ύψους 595 φράγκων για κάθε επιταγή σε συνάλλαγμα που της εμφανιζόταν για πληρωμή στα πλαίσια του συστήματος αυτού. Η αγωγή του βασιζόταν στο άρθρο 86 της συνθήκης της ΕΟΚ, κατά κύριο λόγο, και στο άρθρο 85, παράγραφος I, επικουρικά.

Κατά πρώτον, η εναγούσα τράπεζα θεωρούσε ότι η Βελγική τράπεζα εκμεταλευόταν κατά τρόπο καταχρηστικό την δεσπύζουσα θέση που κατείχε στην αγορά είσπραξης επιταγών σε συνάλλαγμα που εκδίδονται στα ταμεία* εισπράτοντας, στα πλαίσια του συστήματος αυτού, μια προμήθεια την οποία δεν αφαιρεί από τους ξένους τραπεζίτες. Ανέφερε ότι η τράπεζα αυτή εφάρμοζε σε βάρος της πρακτικές που συνιστούσαν διάκριση. Η εφαρμογή του άρθρου 86 αποκλείστηκε για δύο λόγους:

- απουσία δεσπύζουσας θέσης * δεν αποδείχθηκε ότι η υπό εξέταση αγορά περιοριζόταν στην αγορά είσπραξης επιταγών που εκδίδονται στα ταμεία της τράπεζας και όχι σε μια πιο εκτεταμένη αγορά.
- απουσία μέτρων που συνιστούν διάκριση * δεν αποδείχτηκε ότι οι παροχές οι οποίες αποτελούσαν αντικείμενο διαφορετικών κρατήσεων ήταν πανομοιότυπες.

II/ ΓΑΛΛΙΑ

Το εφετείο Παρισίων εκδίκασε μια διαφορά μεταξύ της SOCIETE DES POMPES FUNEBRES GENERALES και διαφόρων γραφείων τελετών που είναι μέλη του ομίλου MICHEL LECLERC/.

Η "PFG" έχει τα αποκλειστικά δικαιώματα εκμετάλευσης της δημόσιας υπηρεσίας τελετών σε ένα μεγάλο αριθμό Γαλλικών δήμων. Έχουν το 60 % των συμβάσεων παραχώρησης αποκλειστικότητας, που τους επιτρέπει να αναλαμβάνουν το 45% των κηδειών στη Γαλλία. Η "PFG" κατηγορούσαν συγκεκριμένα τον όμιλο "L" ότι είχε αναλάβει τη διοργάνωση κηδειών σε πολλούς δήμους της χώρας χωρίς να σεβαστεί το μονοπώλιο που του είχαν παραχωρήσει πολλοί δήμοι της χώρας. Ο όμιλος "L" δεν αρνήθηκε ότι είχε παραβεί τους κανόνες του μονοπωλείου, αλλά θεωρούσε ότι η "PFG" κατέχουν δεσπόζουσα θέση στην αγορά γραφείων τελετών την οποία εκμεταλεύονται καταχρηστικά αντίθετα προς το άρθρο 86.

Το δικαστήριο έκρινε πως η δραστηριότητα του ομίλου "PFG" αν και ασκείται και σε πολλές άλλες χώρες της Κοινότητας δεν μπορεί να έχει παρά ανεπαίσθητες συνέπειες στις συναλλαγές με τα άλλα κράτη μέλη και ότι δεν αποδυναμώνεται ότι οι δραστηριότητες του ομίλου έχουν συνέπειες στην εισαγωγή φερέτρων από άλλες χώρες της Κοινότητας και στην δυνατότητα των επιχειρήσεων που έχουν εγκατασταθεί σε αυτά τα κράτη να ζητήσουν από τους Γαλλικούς δήμους την παραχώρηση αποκλειστικότητας στον τομέα των γραφείων τελετών.

Κατά συνέπεια το εφετείο Παρισίων απέκλεισε την εφαρμογή του άρθρου 86 αφού δεν συνέτρεχε προϋπόθεση επηρεασμού των ενδοκοινοτικών συναλλαγών.

III/ ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Με διάταξη περί ασφαλιστικών μέτρων, ο πρόεδρος του δικαστηρίου του Άμστερνταμ, απέρριψε την αγωγή που είχε καταθέσει ένας εισαγωγέας διανομέας ξένων εφημερίδων. Η διαδικασία αναφερόταν στην άρνηση μιας επιχείρησης διανομής εφημερίδων να αναλάβει και τη διανομή μιας εφημερίδας εισαγόμενης από τον ενάγοντα εκτός κι αν αυτός δεσμευόταν να δεχτεί μια ανάλογη ρύθμιση με μια ανταγωνιστική επιχείρηση εισαγωγής και διανομής εφημερίδων με την οποία ο εναγόμενος διανομέας συνδεόταν μέσω σύμβασης και η οποία, επιπλέον, άνηκε στον ίδιο όμιλο. Κατ' αυτόν τον τρόπο η εναγομένη επιχείρηση διανομής επιθυμούσε να διατηρήσει συγκεντρωμένο τον εφοδιασμό και την διαχείριση του δικτύου διανομής της. Ο ενάγων κατηγορούσε τον εναγόμενο για κατάχρηση της δεσπόζουσας θέσης ως αγοραστή και για τη χρησιμοποίηση εναρμονισμένων πρακτικών με σκοπό να αφαιρέσει από τον ενάγοντα την αντιπροσωπεία της επίδικης εφημερίδας. Ο πρόεδρος αποφάνθηκε ότι ο εναγόμενος δεν κατείχε δεσπόζουσα θέση στην αγορά και ότι η επιρροή των συμπράττοντων στη συμπεριφορά και τις συμβατικές απαιτήσεις του εναγόμενου δεν έπρεπε να ληφθεί υπόψη.

Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α

LLLLLLLLLLLL-----

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 4064/89 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Κ Ε Φ Α Λ Α Ι Ο (5)

ΟΙ ΚΥΡΙΟΤΕΡΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΠΑΝΩ ΣΤΟΝ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟ

" Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τη 18η Έκθεση επί της πολιτικής ανταγωνισμού της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων "

Εδώ θα παρατεθούν αποσπάσματα από την Έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου που περιέχεται στην 19η αναφορά της Επιτροπής για τον ανταγωνισμό.

Α. ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

1. Τονίζει εκ νέου την θεμελιώδη σημασία μιας αποτελεσματικής πολιτικής του ανταγωνισμού στην Ε.Κ.
 - ως βασικής προϋπόθεσης για μια πραγματική εσωτερική αγορά, στα πλαίσια της οποίας θα μπορέσουν να αναδιπλωθούν πέρα από σύνορα οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις, απαλλαγμένες από διαδικασίες συγκεντρώσεως που στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό και από κρατικές ενισχύσεις.
 - ως αναγκαίου συστατικού μέρους μιας συνεκτικής και αποτελεσματικής έννομης τάξης της Κοινότητας, που θα αποτελεί μια σαφή και αξιόπιστη βάση για τα κράτη μέλη, τις τρίτες χώρες και όλους τους μετέχοντες στην κοινή αγορά.
2. Επιβεβαιώνει την απόφαση της Επιτροπής να καταρτίσει για πρώτη φορά το 1989 μια ανεξάρτητη και λεπτομερή έκθεση για τις κρατικές ενισχύσεις στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, αναμένει πάντως ότι η έκθεση αυτή θα διαβιβαστεί επίσημα στο Κοινοβούλιο.

3. Επικροτεί τις επιβολές χρηματικών ποινών βάση των συνθηκών των Ε.Κ. ώστε να περιορίζονται όσο είναι δυνατόν οι νοθεύσεις του ανταγωνισμού

4. Θεωρεί όμως ότι η μείωση της εθνικής ενίσχυσης σε ορισμένους τομείς θα πρέπει να συνοδεύεται από μια ανάπτυξη Ευρωπαϊκής βιομηχανικής πολιτικής. Πρέπει να αποφευχθεί η κατάρρευση σημαντικών βιομηχανικών τομέων.

5. Τέλος επικροτεί την απόφαση της Επιτροπής να συζητά πάνω στα προβλήματα νοθεύσεως του ανταγωνισμού, με τους ενδιαφερόμενους ώστε να επιτυγχάνεται μια σταθμισμένη και ευνοϊκή για τον ανταγωνισμό λύση.

Β. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

1. Αναφέρεται στον αυξανόμενο αριθμό συγχωνεύσεων που προκαλεί στην Κοινότητα η ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς και κρίνει ότι αυτή η νέα κατάσταση της Ευρωπαϊκής αγοράς πρέπει να παρακολουθείται συνεχώς από την Επιτροπή και το Κοινοβούλιο ώστε να προλαμβάνονται οι στρεβλώσεις του ανταγωνισμού και οι καταχρήσεις δεσπόζουσας θέσης που θα μπορούσαν να προκύψουν από αυτήν.

2. Επικροτεί τις προσπάθειες της Επιτροπής για τη λήψη, ήδη το τρέχον έτος, μιας απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με την έκδοση ενός κανονισμού περί ελέγχου των συγχωνεύσεων στην ΕΟΚ, για να προωθηθεί ο ανταγωνισμός στην Κοινότητα και να εμποδιστεί η κατάληψη της δεσπόζουσας θέσης στην αγορά.

3. Θεωρεί ότι τα καθορισθέντα όρια πρέπει να μειωθούν αργότερα, προκειμένου το Ευρωπαϊκό δίκαιο περί προστασίας του ανταγωνισμού να περιλαμβάνει όχι μόνο τις μεγάλες, αλλά όλες τις συγχωνεύσεις στην Κοινότητα.

4. Ζητεί πάντως, μιας ανεξάρτητης Ευρωπαϊκής υπηρεσίας προστασίας

του ανταγωνισμού την ίδρυση, για τον έλεγχο των συγχωνεύσεων.

5. Ζητεί από την Επιτροπή να λάβει υπόψη της τις περιφερειακές και κοινωνικές επιπτώσεις των συγχωνεύσεων και επίσης να αναγνωρίσει την ανάγκη διαβούλευσης με τους εργαζομένους που πλήττονται από τις συγχωνεύσεις και τις εξαγορές επιχειρήσεων.

6. Επικροτεί την έκδοση των δύο κανονισμών περί χορηγήσεως απαλλαγών σε κατηγορίες συμφωνιών (συμβάσεις φρανσαις και άδειες εκμεταλλεύσεως τεχνολογίας) ως οργάνων μιας αποτελεσματικής βοήθειας για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις στα πλαίσια της κοινής αγοράς.

7. Αναγνωρίζει τον ρόλο που διαδραματίζουν οι εθνικοί, περιφερειακή, και τοπικοί δημόσιοι οργανισμοί στην ενίσχυση της οικονομικής ανάπτυξης, ιδίως στις περισσότερο μειονεκτικές περιοχές της Κοινότητας, και υπενθυμίζει το άρθρο 92 της Συνθήκης, το οποίο αποδέχεται την νομιμότητα των κρατικών ενισχύσεων.

" Οι προτάσεις της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της ΕΟΚ σχετικές με την 18η Έκθεση της Επιτροπής για την πολιτική ανταγωνισμού "

3.1.1 Η διατήρηση ενός αποτελεσματικού ανταγωνισμού είναι απαραίτητη για την διασφάλιση των πλεονεκτημάτων της εσωτερικής αγοράς. Από πλευράς κόστους, ο ανταγωνισμός ωφελεί ασυζητητί το σύνολο των πολιτών. Έτσι, η αναμενόμενη ένταση του ανταγωνισμού, της παραγωγικότητας και της ικανότητας των επιχειρήσεων για καινοτομίες προχωρεί με φυσιολογικό ρυθμό. Σε αντιστάθμισμα, χρειάζεται να θεσπιστεί ένας Ευρωπαϊκός έλεγχος των συγχωνεύσεων προκειμένου για περιπτώσεις με Κοινοτικό ενδιαφέρον. Το πεδίο "αρμοδιότητες" αυτού του του ελέγχου θα πρέπει να οριοθετηθεί

σαφώς σε σχέση με τα εθνικά προνόμια υπό την εποπτεία της Επιτροπής. Μετά την εξάλειψη των εμποδίων στις συναλλαγές, θα πρέπει να καθοριστεί μια Ευρωπαϊκή διάσταση για την αξιολόγηση των δομών της αγοράς και των αλλαγών που προυποθέτουν οι συγχωνεύσεις. Για την περίπτωση των αγορών που είναι κατά αρχή ανοικτές απέναντι σε τρίτες χώρες, αυτό φαίνεται να είναι απαραίτητο και από την άποψη της ανταγωνιστικής ικανότητας απέναντι στις ΗΠΑ, την Ιαπωνία και ορισμένες νέες ανταγωνιστικές χώρες.

3.2 Οι Ευρωπαϊκές και εθνικές αρχές θα πρέπει να δώσουν ιδιαίτερη σημασία στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις που μειονεκτούν σήμερα έναντι στις μεγάλες σχετικά με τις τεχνικές πληροφόρησης και σχεδιασμού. Η επιστράτευση κρατικών υπηρεσιών παροχής επιχειρησιακών πληροφοριών μπορεί να σταθμίσει κάπως την κατάσταση.

3.3.1. Ας σημειωθεί ότι αφού, ούτε η Λευκή Βίβλος, ούτε η ενιαία αγορά επιφέρουν στη Συνθήκη τροποποιήσεις και νέες προοπτικές καθοριστικές για την εξέλιξη της πολιτικής του ανταγωνισμού, πολιτική η οποία δεν έχει πλέον την αρχική θεσμική της υπεροχή έναντι των άλλων Κοινοτικών πολιτικών.

3.3.2. Σήμερα η πολιτική του ανταγωνισμού οφείλει να λαμβάνει υπόψη όχι μόνον τις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των κρατών μελών αλλά και το εσωτερικό εμπόριο του καθενός καθώς και το εμπόριο μεταξύ των Ιθ και τρίτων χωρών.

3.3.4. Επειδή η προσέγγιση πρέπει να είναι σφαιρική (παρατήρηση που ισχύει γενικά σε Κοινοτικά πλαίσια) η πολιτική του ανταγωνισμού διαδραματίζει τον ρόλο του "ανθρώπου για όλες τις δουλιές" και αποτελεί το μέγιστο κοινό παρανομαστή των διαφόρων Κοινοτικών πολιτικών οι οποίες συμβάλλουν στη καθιέρωση μιας οικονομικής πολιτικής της Κοινότητας.

3.3.5. Δεν αρκούν όμως ο ουσιαστικός έλεγχος της τήρησης των κανόνων του ανταγωνισμού και η εναρμόνιση της πολιτικής των ενισχύσεων (για τις οποίες θα πρέπει να εκπονηθεί ένας Κοινο-
 τικός Κώδικας) επιβάλλεται επίσης να ληφθούν υποψη:

- α) Η προστασία της φύσεως
- β) η ισότητα των καταναλωτών
- γ) οι εργαζόμενοι
- δ) η παράνομα παρεχόμενη και αμειβόμενη εργασία
- ε) η νομοθεσία που ισχύει σήμερα είναι ικανή να οριοθετήσει τις νέες συνθήκες που ισχύουν

- στα διάφορα πεδία εφαρμογής των Κοινοτικών κειμένων και
- σε επίπεδο εθνικής νομοθεσίας των κρατών μελών

ζ) πρέπει επίσης να υπογραμμιστεί ότι στο " πεδίο εφαρμογής των άρθρων 85 και 86 της συνθήκης της ΕΟΚ " η αρχή της απαγόρευσης υλοποιείται στις σχετικές αποφάσεις που είναι δυνατόν να συνοδεύονται απο βαριές ποινικές κυρώσεις. Οπότε τίθεται το ερώ-
 τημα κατά πόσο το θεμιτό συμβάσεων και αγορών μπορεί ή όχι να διευκολύνεται.

Αυτά από την Έκθεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και την γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής που όμως λειτουργούν συμβουλευτικά (ειδικά η ΟΚΕ) και σε γενικές γραμ-
 μές οι παρατηρήσεις τους δεν περιορίζονται σε νομικά πλαίσια αλλά εξετάζουν και διάφορες άλλες πτυχές του θέματος που δεν θα μας απασχολήσουν στη παρούσα εργασία. Γι αυτό άλλωστε και η αναφορά μας σε αυτές υπήρξε αποσπασματική. Τώρα θα περάσου-
 με να δούμε αναλυτικά τον Κανονισμό (ΕΟΚ) αριθμός 4064/89 του Συμβουλίου της 21ης Δεκεμβρίου 1989 για τον έλεγχο των συγκε-

ντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων. Ο Κανονισμός αυτός είναι η τελευταία σπουδαία εξέλιξη στα θέματα του ανταγωνισμού για την Κοινότητα και επίσης αφορά άμεσα το θέμα του επόμενου και τελευταίου κεφαλαίου της εργασίας αυτής πάνω στον ρόλο και τους περιορισμούς της δεσπόζουσας επιχείρησης σε κάποιο κλάδο.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΤΩΝ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΩΝ

14. Το Συμβούλιο ενέκρινε στις 21 Δεκεμβρίου την πρόταση της Επιτροπής σχετικά με τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ των επιχειρήσεων. Ο κανονισμός αυτός προορίζεται να αποτελέσει ακρογωνιαίο λίθο της πολιτικής ανταγωνισμού και να συνεισφέρει σημαντικά στην ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς.

Λόγω της ανεπάρκειας των ισχύοντων κανόνων του ανταγωνισμού για την αντιμετώπιση, σε Κοινοτικό επίπεδο, του φαινομένου των συγκεντρώσεων συνολικά, η ανάγκη τέτοιου κανονισμού αναγνωρίστηκε από το 1973 όμως το Συμβούλιο δεν τον ενέκρινε. Έτσι η Επιτροπή επανήλθε το 1987 και το Συμβούλιο του 1987 αντέδρασε θετικά στα κύρια σημεία.

Οι πρόοδοι που σημειώθηκαν προς την κατεύθυνση της ολοκλήρωσης της εσωτερικής αγοράς και το νέο πολιτικό περιβάλλον έδωσαν αποφασιστική ώθηση στην έγκριση του κανονισμού για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων. Η λογική της ενιαίας αγοράς οδήγησε τα κρατη μέλη να συναινέσουν ομόφωνα σε ένα σύστημα ελέγχου των συγκεντρώσεων σε Κοινοτικό επίπεδο για τις πράξεις που έχουν Ευρωπαϊκή διάσταση.

15. Ο έλεγχος των συγκεντρώσεων είναι σημαντικός τόσο από οικονομική όσο και πολιτική άποψη. Η διαδικασία αναδιαρθρώσεως της Ευρωπαϊκής βιομηχανίας προκάλεσε και θα προκαλέσει ακόμη περισσότερο στο μέλλον ένα κύμα συγκεντρώσεων. Αν και πολλές από αυτές δεν δημιούργησαν προβλήματα από άποψη ανταγωνισμού, είναι απαραίτητο να εξασφαλιστεί ότι δεν θα τεθεί κάποτε σε κίνδυνο η διαδικασία ανταγωνισμού, διαδικασία που βρίσκεται στην καρδιά της κοινής αγοράς και ενέχει μεγάλη σημασία για

την εξασφάλιση όλων των πλεονεκτημάτων που συνδέονται με την ενιαία αγορά. Εξάλλου, καθίσταται όλο και εμφανέστερο το γεγονός ότι οι εθνικές νομοθεσίες αποδυναμώνονται για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων που έχουν μια Κοινοτική διάσταση, ανεπαρκείς. Κυρίως γιατί οι νομοθεσίες αυτές περιορίζονται στα συγκεκριμένα εθνικά σύνορα. Συνεπώς, γίνεται φανερό η σημασία του Κοινοτικού δικαίου για τον έλεγχο και τη συγκέντρωση εξέταση των συγκεντρώσεων μεγάλης διάστασης, των οποίων η αγορά αναφοράς εκτείνεται όλο και περισσότερο, στο σύνολο της Κοινότητας ή σε μεγάλο τμήμα αυτής. Ο νέος κανονισμός εγκαθιδρύει επίσης ένα σύστημα ελέγχου για τα κράτη μέλη που δεν διαθέτουν ειδικές σχετικές διατάξεις.

16. ΟΙ ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΕΓΚΡΙΘΕΝΤΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

α) Η λογική που βρίσκεται στην βάση του κανονισμού είναι να καθορισθεί ένας σαφής διαχωρισμός μεταξύ των συγκεντρώσεων Ευρωπαϊκής κλίμακας, επί των οποίων θα είναι αρμόδια η Επιτροπή, και εκείνων των συγκεντρώσεων των οποίων οι κύριες επιπτώσεις εδράζονται στο έδαφος άλλου (ενός ή δύο) κρατών μελών και οι οποίες θα ανήκουν στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών.

β) Το πεδίο εφαρμογής του νέου κανονισμού της ΕΟΚ καθορίζεται κατά τρόπο ώστε να καλύπτει τις συγκεντρώσεις Κοινοτικής διάστασης που προσδιορίζονται ως τέτοιες σύμφωνα με τρία κριτήρια. Τα εξής:

1) ένα κατώτατο όριο συνολικού κύκλου εργασιών που πραγματοποιείται σε παγκόσμιο επίπεδο από τα συμμετέχοντα κέρδη και ανέρχεται τουλάχιστον σε 5 δις Ήνιου. Το ποσό αυτό αντικατοπτρίζει τη συνολική οικονομική ισχύ των συμμετεχόντων στη συγκέντρωση. Για τους χρηματοδοτικούς οργανισμούς και τις ασφαλιστικές εταιρίες καθορίζονται ειδικά κριτήρια.

ιι) ένα κατώτατο όριο Κοινοτικού κύκλου εργασιών τουλάχιστον 250 εκ. Έκτου για τουλάχιστον δύο από τα συμμετέχοντα μέρη. Καλύπτονται, ως εκ τούτου, από τον κανονισμό μόνο οι επιχειρήσεις που παρουσιάζουν ορισμένο επίπεδο δραστηριοτήτων στην Κοινότητα.

ιιι) ένα κριτήριο διεθνικότητας. Δεν θα υπάρχει Κοινοτικός έλεγχος αν καθένα από τα συμμετέχοντα μέρη πραγματοποιεί τα δυο τρίτα του κύκλου εργασιών του σε ένα και το αυτό κράτος. Το κριτήριο αυτό επιτρέπει, τον αποκλεισμό από το σύστημα Κοινοτικού ελέγχου, των συγχωνεύσεων, που έχουν κατά κύριο λόγο εθνικές μόνο επιπτώσεις.

γ) Τα σημερινά κατώτατα όρια καθορίστηκαν σε υψηλό επίπεδο για μια αρχική φάση εφαρμογής του κανονισμού. Ο κανονισμός αυτός αποτελεί πάντως ένα πρώτο σημαντικό βήμα για την εγκαθίδρυση Κοινοτικού ελέγχου των συγκεντρώσεων και, με βάση την αναγωγή των στατιστικών δεδομένων των τελευταίων ετών θα οδηγήσει όπως φαίνεται στην εξέταση περίπου 30 50 περιπτώσεων ανά έτος. Αναθεώρηση των κατωτάτων αυτών ορίων υπό το πρίσμα της αποκτώμενης εμπειρίας προβλέπεται το αργότερο τέσσερα έτη μετά την έγκριση του κανονισμού και θα αποφασιστεί από το Συμβούλιο με ειδική πλειοψηφία μετά από πρόταση της Επιτροπής. Η πρόθεση της Επιτροπής είναι τα όρια αυτά να αναθεωρηθούν προς τα κάτω. Στόχος είναι η μείωση του συνολικού κατωτάτου ορίου σε 2 δις με ανάλογη μείωση του Κοινοτικού ορίου.

δ) Όλες οι συγκεντρώσεις που εμπíπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού θα εκτιμούνται σύμφωνα με σαφώς προσδιορισμένα κριτήρια. Η βασική έννοια είναι αυτή της δεσπόζουσας θέσης. Η δημιουργία ή η ενίσχυση μιας τέτοιας θέσης θα κηρύσσονται ασυμβίβαστες με την κοινή αγορά εφόσον ο πραγματικός ανταγωνισμός παρακωλύεται σημα-

ντικά, είτε εντός της κοινής αγοράς στο σύνολο της, είτε σε σημαντικό τμήμα αυτής. Αντίθετα, μια συγκέντρωση που δεν παρακωλύει τον ανταγωνισμό θα κηρύσσεται συμβιβαστή με την κοινή αγορά. Η διαδικασία εκτίμησης θα λαμβάνει υπόψη διάφορες πλευρές του ανταγωνισμού έτσι ώστε η διαδικασία εκτίμησης των επιπτώσεων της κάθε προβληματικής συγκέντρωσης να είναι ολοκληρωμένη.

ε) Για τους σκοπούς του κανονισμού μια πράξη συγκέντρωσης ορίζεται ως η απόκτηση ελέγχου και αφορά τόσο την συγχώνευση όσο και την απόκτηση μεριδίου του κεφαλαίου. Ο ορισμός αυτός περιλαμβάνει τις μερικές συγχωνεύσεις και τις κοινές επιχειρήσεις συγκεντρωτικού χαρακτήρα, αλλά αποκλείει τον συντονισμό της συμπεριφοράς επιχειρήσεων που παραμένουν ανεξάρτητες ή μία από την άλλη.

ζ) Για να εξασφαλιστεί τόσο η αποτελεσματικότητα του ελέγχου όσο και η νομική ασφάλεια των επιχειρήσεων, ο μηχανισμός ελέγχου των συγκεντρώσεων περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

ι) την αρχή υποχρεωτικής προηγούμενης κοινοποίησης από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις.

ii) η πρόβλεψη αυστηρών προθεσμιών που στην Επιτροπή για την ολοκλήρωση των διαδικασιών.

iii) οι εξουσίες της Επιτροπής είναι ανάλογες με εκείνες στις περιπτώσεις συμπράξεων.

η) Ο κανονισμός βασίζεται επί της αρχής της αποκλειστικότητας αλλά προβλέπονται και ορισμένες περιορισμένες εξαιρέσεις του κανόνα αυτού. Η αρχή της αποκλειστικότητας εφαρμόζεται κατά τον ακόλουθο τρόπο:

ι) όλες οι αποφάσεις που αφορούν συγκεντρώσεις Κοινοτικών διαστάσεων και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού εξετάζονται από την Επιτροπή. Τα κράτη μέλη ανέλαβαν την υποχρέωση

να μην εφαρμόζουν το εθνικό δίκαιο στις περιπτώσεις αυτές. Δεν θα πρέπει, συνεπώς, να υφίστανται παράλληλη διαδικασία.

ii) υπάρχουν δύο εξαιρέσεις στην αρχή της αποκλειστικότητας:

- ο κανονισμός προβλέπει την δυνατότητα παραπομπής στις εθνικές αρχές ενός κράτους μέλους εφόσον γεννάται θέμα δεσπόζουσας θέσης σε μια ξεχωριστή αγορά στο έδαφος του και η εφαρμογή του κανονισμού δεν φέρει ικανοποιητικές λύσεις στο ιδιαίζον αυτό πρόβλημα.

Ο μηχανισμός αυτός καλύπτει κανονικά τις τοπικές αγορές, για παράδειγμα, αυτές της διανομής ή των ξενοδοχείων· κατ' εξαίρεση η διάταξη αυτή θα μπορούσε επίσης να εφαρμοστεί και σε μια αγορά η οποία είναι απομονωμένη κατά κάποιο τρόπο από την υπόλοιπη Κοινότητα, για παράδειγμα, λόγω υψηλού μεταφορικού κόστους·

- στις περιπτώσεις που τα κράτη μέλη μπορούν να επικαλεστούν "άλλα νόμιμα συμφέροντα" εκτός από εκείνα που προστατεύονται από τον κανονισμό αυτό, ως τέτοια, θεωρούνται κυρίως η δημόσια ασφάλεια, η πολυφωνία των μέσων μαζικής ενημέρωσης ή οι κανόνες επιτήρησης. Κατ' εξαίρεση, άλλα έννομα συμφέροντα μπορούν να αναγνωριστούν από την Επιτροπή μετά από έλεγχο του συμβιβαστού τους με το Κοινοτικό δίκαιο· ορισμένα από αυτά θα έννομα συμφέροντα μπορούν να προστατεύονται και από διατάξεις των εθνικών δικαίων. Στις περιπτώσεις αυτές, ένα κράτος μέλος, μπορεί να λαμβάνει ενδεδειγμένα μέτρα για την εξασφάλιση της προστασίας των συμφερόντων αυτών, πράγμα που συνεπάγεται την δυνατότητα του να απαγορεύει μια συγκέντρωση ή να εξαρτά την έγκρισή της από πρόσθετους όρους ή απαιτήσεις. Εντούτοις, ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να επιτρέψει μια συγκέντρωση (για τους παραπάνω λόγους) που έχει απαγορευτεί από την Επιτροπή.

Τέλος οι συγκεντρώσεις που δεν έχουν εθνική διάσταση και δεν εμπίπτουν στον κανονισμό εξετάζονται από το εθνικό δίκαιο εκτός και αν υπάρξει αίτηση του εν λόγω κράτους στην Επιτροπή.

Ο ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ 4064/89 ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Έχοντας υπόψη:

- την πρόταση της Επιτροπής
- την γνώμη του Κοινοβουλίου
- την γνώμη της ΟΚΕ

1. για την επίτευξη των όρων της συνθήκης, για την ίδρυση της ΕΟΚ, το άρθρο 3 στοιχείο β, αναθέτει σαν στόχο στην Κοινότητα "την εγκαθίδρυση καθεστώτος που να εξασφαλίζει τον ανόθευτο ανταγωνισμό εντός της κοινής αγοράς",
2. αυτός ο στόχος είναι ουσιώδης για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς που προβλέπεται για το 1992 και για την μελλοντική της εμβάθυνση,
3. η κατάργηση των εσωτερικών συνόρων οδηγεί και θα οδηγήσει σε σημαντικές αναδιαρθρώσεις των επιχειρήσεων μέσα στην Κοινότητα, ιδιαίτερα με την μορφή συγκεντρώσεων,
4. μια τέτοια εξέλιξη πρέπει να τύχει ευνοϊκής υποδοχής επειδή συμφωνεί με τις επιτακτικές ανάγκες ενός δυναμικού ανταγωνισμού και ότι είναι δυνατόν να βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα της Ευρωπαϊκής βιομηχανίας, να βελτιώσει τους όρους ανάπτυξης και να βελτιώσει το βιοτικό επίπεδο στην Κοινότητα,
5. πρέπει να εξασφαλιστεί, ωστόσο, ότι η διαδικασία αναδιάρθρωσης δεν θα αποδειχτεί στην διάρκεια του χρόνου επιβλαβής για τον ανταγωνισμό· ότι το Κοινοτικό δίκαιο πρέπει, ως εκ τούτου, να συμπεριλάβει διατάξεις που να ρυθμίζουν τις συγκεντρώσεις οι οποίες μπορεί να παρακωλύσουν σημαντικά τον ουσιαστικό ανταγωνισμό στην κοινή αγορά ή σε μεγάλο τμήμα της,
6. τα άρθρα 85 και 86 αν και ισχύουν για ορισμένες συγκεντρώσεις δυνάμει της νομολογίας του δικαστηρίου, δεν επαρκούν, ωστόσο,

για να συμπεριλάβουν όλες τις συγκεντρώσεις που ενδέχεται να αποδειχτούν ασυμβίβαστες με το σύστημα ανόθευτου ανταγωνισμού που επιδιώκει η Συνθήκη,

7. επιβάλλεται, επομένως, η θέσπιση ενός νέου νομικού μέσου, υπό μορφή κανονισμού που θα εξασφαλίσει τον αποτελεσματικό έλεγχο όλων των συγκεντρώσεων ανάλογα με τις επιπτώσεις τους στην διαρθρωση του ανταγωνισμού στην Κοινότητα και ο οποίος θα είναι ο μόνος που θα ισχύει για τέτοιες συγκεντρώσεις,
8. ο κανονισμός αυτός θά πρέπει κατά συνέπεια, να βασίζεται όχι μόνο στο άρθρο 86 αλλά κυρίως στο άρθρο 235 της Συνθήκης, δυνάμει του οποίου η Κοινότητα μπορεί να λαμβάνει τις πρόσθετες εξουσίες δράσης που απαιτούνται για να επιτύχει τους σκοπούς της, επίσης όσον αφορά τις συγκεντρώσεις στις αγορές των γεωργικών προϊόντων που απαριθμούνται στο παράρτημα II της Συνθήκης,
9. οι διατάξεις που θα θεσπιστούν με το κανονισμό αυτό πρέπει να ισχύουν για τις σημαντικές διαρθρωτικές μεταβολές των προϊόντων αποτελέσματα στην αγορά υπερβαίνουν τα εθνικά σύνορα ενός κράτους μέλους,
10. το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού πρέπει, ως εκ τούτου, να καθοριστούν σύμφωνα με την γεωγραφική έκταση των δραστηριοτήτων των συγκεκριμένων επιχειρήσεων και να περιοριστεί με όρια ποσοτικού χαρακτήρα ώστε να καλύπτει μόνο να καλύπτει μόνο εκείνες τις συγκεντρώσεις που έχουν Κοινοτικό χαρακτήρα' ότι μετά την αρχική φάση εφαρμογής του κανονισμού, πρέπει να αναθεωρηθούν τα εν λόγω όρια με βάση την αποκτεθείσα πείρα,
11. υπάρχει πράξη συγκέντρωσης Κοινοτικών διαστάσεων όταν ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων υπερβαίνει ένα δεδομένο επίπεδο τόσο στο διεθνές όσο και στο Κοινοτικό επί-

πεδο, και όταν δύο τουλάχιστον από τις επιχειρήσεις που συμμετέχουν στη συγκέντρωση έχουν το αποκλειστικό ή ουσιαστικό τους πεδίο δραστηριοτήτων σε διαφορετικό κράτος μέλος ή όταν παρά το γεγονός ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις δρουν κατά κύριο λόγο σε ένα και το αυτό κράτος μέλος μια τουλάχιστον από αυτές αναπτύσσει ουσιαστικές δραστηριότητες σε τουλάχιστον ένα άλλο κράτος μέλος· ότι αυτό ισχύει επίσης όταν οι συγκεντρώσεις πραγματοποιούνται από επιχειρήσεις που δεν έχουν το κύριο πεδίο δραστηριοτήτων τους εντός της Κοινότητας αλλά αναπτύσσουν εκεί ουσιαστικές δραστηριότητες,

2. στα πλαίσια του καθεστώτος που θα θεσπιστεί για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων και με την επιφύλαξη του άρθρου 90 παράγραφος 2 της συνθήκης, θα πρέπει να τηρηθεί η βασική αρχή της μη δημιουργίας διακρίσεων μεταξύ του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα· αποτέλεσμα αυτού, στο δημόσιο τομέα, είναι ότι για τον υπολογισμό του κύκλου εργασιών μιας επιχείρησης που συμμετέχει στην συγκέντρωση, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι επιχειρήσεις που συνιστούν οικονομικό σύνολο με αυτόνομη εξουσία λήψης αποφάσεων, ανεξάρτητα από την κατοχή του κεφαλαίου τους ή από τους κανόνες διοικητικής εποπτείας που ισχύουν για αυτές,

13. για να καθοριστεί εάν οι συγκεντρώσεις Κοινωνικών διαστάσεων είναι ή όχι συμβατές με την κοινή αγορά πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η ανάπτυξη και διατήρηση ουσιαστικού στην κοινή αγορά. Για το σκοπό αυτό, η Κοινότητα οφείλει να τοποθετεί τις εκτιμήσεις της στα γενικά πλαίσια της επίτευξης των βασικών στόχων που αναφέρονται στο άρθρο 2 της Συνθήκης, συμπεριλαμβανομένου του στόχου της ενίσχυσης της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής της Κοινότητας τον οποίο προβλέπει το άρθρο 130 Α της Συνθήκης,

14. ο παρών κανονισμός πρέπει να καθιερώνει την αρχή βάσει της

- οποίας θα κηρύσσονται ασυμβίβαστες προς την κοινή αγορά οι συγκεντρώσεις Κοινοτικών διαστάσεων που δημιουργούν ή ενισχύουν θέση που συνεπάγεται την σημαντική παρακώλυση του ουσιαστικού ανταγωνισμού στην κοινή αγορά ή σε σημαντικό τμήμα της,
- δ. οι συγκεντρώσεις οι οποίες, λόγω του περιορισμένου μεριδίου αγοράς των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων, δεν μπορούν να παρακλώσουν τον ουσιαστικό ανταγωνισμό, μπορούν να θεωρηθούν ότι συμβιβάζονται με την κοινή αγορά· ότι, με την επιφύλαξη των άρθρων 85 και 86 της Συνθήκης, μια τέτοια ένδειξη ισχύει, κυρίως, όταν το μερίδιο της αγοράς των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων δεν υπερβαίνει το 25%, ούτε στην κοινή αγορά ούτε σε σημαντικό τμήμα αυτής.
- ε. η Επιτροπή πρέπει να είναι αρμόδια για την λήψη όλων των αποφάσεων με τις οποίες θα κρίνεται αν οι συγκεντρώσεις Κοινοτικών διαστάσεων είναι ή όχι συμβατές προς την κοινή αγορά, καθώς και τις αποφάσεις που αποσκοπούν στην αποκατάσταση του ουσιαστικού ανταγωνισμού,
- στ. για να εξασφαλιστεί αποτελεσματικός έλεγχος, πρέπει να υποχρεωθούν οι επιχειρήσεις να κοινοποιούν εκ των προτέρων τις συγκεντρώσεις Κοινοτικών διαστάσεων καθώς και να αναστάλλεται η πραγματοποίηση των συγκεντρώσεων αυτών για περιορισμένο χρονικό διάστημα, επιφυλλάσσοντας συγχρόνως την δυνατότητα παρατάσεως της αναστολής αυτής ή παρεκλίσεως σε περίπτωση ανάγκης· για λόγους ασφαλείας δικαίου, το κύρος των συναλλαγών πρέπει να προστατευθεί κατά το αναγκαίο μέτρο,
- ζ. πρέπει να προβλεφθεί προθεσμία εντός της οποίας η Επιτροπή οφείλει να κινήσει διαδικασία όσον αφορά κοινοποιηθείσα συγκέντρωση καθώς και προθεσμία εντός της οποίας οφείλει να εκδώσει οριστική απόφαση για το αν η συγκέντρωση συμβιβάζεται ή όχι προς την κοινή αγορά,

19. πρέπει να κατοχυρωθεί το δικαίωμα ακρόασης των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων εκ μέρους της Επιτροπής εφόσον έχει κινήθει η διαδικασία· η ευκαιρία ακρόασης πρέπει να παρέχεται επίσης σε μέλη των διευθυντικών ή εποπτικών οργάνων και στους αναγνωρισμένους αντιπρόσωπους των εργαζομένων στις ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις, καθώς και σε τρίτους που έχουν προς τούτο έννομο συμφέρον,
20. η Επιτροπή πρέπει να ενεργεί σε στενή και συνεχή συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών των οποίων συγκεντρώνει τις παρατηρήσεις και πληροφορίες,
21. για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και σύμφωνα με την νομολογία του δικαστηρίου, η Επιτροπή χρειάζεται την συνδρομή των κρατών μελών και πρέπει, επίσης, να διαθέτει την εξουσία να ζητεί τις πληροφορίες και να διεξάγει τους ελέγχους που απαιτούνται για την εκτίμηση των συγκεντρώσεων,
22. η τήρηση των διατάξεων του παρόντος κανονισμού πρέπει να εξασφαλίζεται με την επιβολή προστίμων και χρηματικών ποινών· φαίνεται ως εκ τούτου, ενδεδειγμένο να αναγνωριστεί στο δικαστήριο, σύμφωνα με το άρθρο 172 της Συνθήκης, πλήρη σχετική δικαιοδοσία,
23. η έννοια της συγκέντρωσης πρέπει να οριστεί κατά τρόπο που να καλύπτει μόνο τις συγκεντρώσεις που καταλήτουν σε διαρκή μεταβολή της διάρθρωσης των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων· συνεπώς, πρέπει να αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού οι ενέργειες που έχουν ως στόχο ή αποτέλεσμα το συντονισμό της ανταγωνιστικής συμπεριφοράς ανεξαρτήτων επιχειρήσεων, ενέργειες οι οποίες πρέπει να εξετάζονται σύμφωνα με τις κατάλληλες διατάξεις των εκτελεστικών κανονισμών των άρθρων 85 ή 86 της συνθήκης· η διάκριση αυτή πρέπει να γίνεται, ιδίως, σε περίπτωση σύστασης κοινών επιχειρήσεων,

4. δεν υπάρχει συντονισμός της ανταγωνιστικής συμπεριφοράς κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού όταν δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις συμφωνούν να αποκτήσουν από κοινού τον έλεγχο μίας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων, με στόχο και αποτέλεσμα να κατανείμουν μεταξύ τους τις επιχειρήσεις αυτές ή το ενεργητικό τους,
5. η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού δεν αποκλείεται όταν οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις δέχονται περιορισμούς που συνδέονται άμεσα και είναι απαραίτητοι για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης,
6. η Επιτροπή πρέπει να διαθέτει αποκλειστική αρμοδιότητα για την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, με την επιφύλαξη του ελέγχου του Δικαστηρίου,
7. τα κράτη μέλη δεν μπορούν να εφαρμόσουν την εθνική νομοθεσία τους περί ανταγωνισμού στις συγκεντρώσεις Κοινοτικών διαστάσεων, εκτός αν τούτο προβλέπεται από τον παρόντα κανονισμό· οι σχετικές εξουσίες των εθνικών αρχών πρέπει να περιοριστούν μόνο στις περιπτώσεις όπου, ελλείψει παρεμβάσεως της Επιτροπής ο ουσιαστικός ανταγωνισμός κινδυνεύει να παρεμποδιστεί κατά σημαντικό τρόπο στο έδαφος ενός κράτους μέλους και όπου τα συμφέροντα αυτού του κράτους ως προς τον ανταγωνισμό δεν θα μπορούσαν να προστατευτούν αρκετά με άλλο τρόπο μέσω του παρόντος κανονισμού.
8. η αποκλειστική εφαρμογή του παρόντος κανονισμού στις συγκεντρώσεις Κοινοτικών διαστάσεων γίνεται με την επιφύλαξη του άρθρου 223 της Συνθήκης και δεν εμποδίζει τα κράτη μέλη να λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα αναγκαία για την προστασία άλλων συμφερόντων, εκτός των λαμβανομένων υπόψη σε αυτόν τον κανονισμό, εφόσον τα εν λόγω συμφέροντα είναι σύμφωνα προς τις γενικές αρχές και τις

λοιπές διατάξεις του Κοινοτικού δικαίου,

- β. οι συγκεντρώσεις οι οποίες δεν αναφέρονται στον παρόντα κανονισμό υπάγονται κατ' αρχήν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών· πρέπει, πάντως, να επιφυλαχτεί στην Επιτροπή η εξουσία να παρεμβαίνει, κατόπιν αιτήματος του κράτους μέλους, στις περιπτώσεις που ο πραγματικός ανταγωνισμός παρεμποδίζεται σημαντικά στο έδαφος του,
- γ. πρέπει να παρακολουθούνται οι συνθήκες υπό τις οποίες πραγματοποιούνται στις τρίτες χώρες οι συγκεντρώσεις στις οποίες συμμετέχουν επιχειρήσεις της Κοινότητας, να παρασχεθεί δε στην Επιτροπή η δυνατότητα να λαμβάνει από το Συμβούλιο την κατάλληλη εντολή διαπραγματεύσεων, προκειμένου να επιτύχει την αντιμετώπιση των Κοινοτικών επιχειρήσεων χωρίς δυσμενείς διακρίσεις,
- δ. ο παρών κανονισμός δεν θίγει κατ' ουδένα τρόπο τα συλλογικά δικαιώματα των εργαζομένων, όπως έχουν αναγνωρισθεί εντός των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων.

